

ประกาศสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ พ.ศ. 2565

เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศรวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยสอดคล้องตามหลักมาตรฐานสากล เชื่อถือได้ และสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อให้เกิดมาตรการในการป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ และจากการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ สสวท. และ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้ สสวท. จึงเห็นสมควรกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ด้านสารสนเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2549 และด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ พ.ศ. 2565”
2. ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป
3. บรรดาประกาศ ระเบียบ คำสั่ง หรือแนวปฏิบัติอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งขัดแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน
4. นโยบายและแนวปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศได้กำหนดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
 - 4.1 เพื่อให้มีนโยบายและแนวปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศของ สสวท.
 - 4.2 เพื่อเป็นกรอบมาตรฐาน และแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับบุคลากร สสวท. และบุคคลภายนอก ที่ปฏิบัติงานให้กับ สสวท.

- 4.3 เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ
 - 4.4 เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากร สสวท. บุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานให้กับ สสวท. ได้รับทราบ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
 - 4.5 เพื่อติดตามการดำเนินงาน ทบทวน และปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ให้สอดคล้อง กับผลการติดตาม สภาพแวดล้อม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
5. นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของ สสวท. กำหนดดังนี้
 - 5.1 การควบคุมการเข้าถึงและการทำงานของระบบสารสนเทศ
สสวท. กำหนดนโยบายควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศไว้ดังนี้
 - 5.1.1 การเข้าถึงระบบสารสนเทศ ต้องควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและอุปกรณ์ในการประมวลผลข้อมูล โดยคำนึงถึงการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ระบบสารสนเทศ กำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าถึง กำหนดสิทธิ เพื่อให้ผู้ใช้งานในทุกระดับได้รับรู้ เข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด โดยเคร่งครัด และตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ
 - 5.1.2 การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน ต้องควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ และป้องกันการเข้าถึงจากผู้ใช้งาน ซึ่งไม่ได้รับอนุญาต ต้องกำหนดให้มีการลงทะเบียนผู้ใช้งาน ให้ผู้ได้รับอนุญาตแล้ว และผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรการสร้างความรู้ความตระหนักเรื่องความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศเข้าถึงระบบสารสนเทศได้ และต้องเก็บบันทึกข้อมูลการเข้าถึง และข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ตลอดจนบริหารจัดการ สิทธิ บริหารจัดการรหัสผ่าน ให้เข้าถึงสารสนเทศให้เหมาะสมตามลำดับชั้นความลับของผู้ใช้งาน และต้องมีการทบทวน สิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และตรวจสอบการละเมิดความปลอดภัยเสมอ
 - 5.1.3 หน้าที่ได้รับผิดชอบของผู้ใช้งาน ต้องกำหนดการใช้งานรหัสผ่านอย่างปลอดภัย ป้องกันอุปกรณ์ขณะที่ไม่มีผู้ใช้งาน ควบคุมทรัพย์สินสารสนเทศและการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ และกำหนดวิธีการทำลายสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- 5.1.4 การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย ต้องป้องกันการเข้าถึงบริการทางเครือข่ายโดยไม่ได้ อนุญาต ต้องกำหนดสิทธิในการเข้าถึงเครือข่ายให้ผู้ที่เข้าใช้งาน ต้องลงบันทึกเข้าใช้ งานเพื่อแสดงตัวตนด้วยชื่อผู้ใช้งาน ต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตนด้วยการใช้รหัสผ่านก่อน การเข้าใช้งาน ต้องกำหนดเส้นทางการเชื่อมต่อระบบ คอมพิวเตอร์สำหรับใช้งาน อินเทอร์เน็ต โดยผ่านระบบการรักษาความปลอดภัยที่ สสวท. ได้ติดตั้งไว้ และให้จัดแบ่ง ระบบเครือข่ายแบบแบ่งโซน (Zone) การใช้งาน เพื่อให้การควบคุมและป้องกันภัยคุกคาม ให้เป็นระบบสอดคล้องกับมาตรฐานและ มีประสิทธิภาพ
- 5.1.5 การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ ต้องป้องกันการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ โดยไม่ได้รับ อนุญาต ต้องกำหนดให้ผู้ที่เข้าใช้งาน ต้องลงบันทึกเข้าใช้งาน เพื่อแสดง ตัวตนด้วยชื่อ ผู้ใช้งาน และต้องมีการพิสูจน์ตัวตนด้วยการใช้รหัสผ่านก่อนการเข้าใช้งาน ต้องกำหนด ระยะเวลาเพื่อยุติการใช้งานเมื่อว่างเว้นจากการใช้งาน และจำกัดระยะเวลาในการเชื่อมต่อ ระบบสารสนเทศ ตลอดจนกำหนดมาตรการในการใช้งาน โปรแกรมมัลแวร์ประเภทย่อยต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดีต่าง ๆ
- 5.1.6 การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ ต้องกำหนดสิทธิ การเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ โปรแกรมประยุกต์หรือ แอปพลิเคชัน ต่าง ๆ รวมถึงจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครือข่ายไร้สาย ระบบอินเทอร์เน็ต และ ระบบงานต่าง ๆ โดยต้องให้สิทธิเฉพาะการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ และต้องได้รับความ เห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งต้องทบทวนสิทธิดังกล่าวอย่าง สม่าเสมอ
- 5.1.7 การควบคุมการเข้าถึงเครื่องแม่ข่าย ต้องติดตั้งโปรแกรม Anti-virus ติดตามข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ สแกน และตรวจสอบช่องโหว่ของระบบ ทดสอบการบุกรุก ระบบ ตั้งค่าระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย และบริหารจัดการควบคุมการเปลี่ยนแปลง ระบบ
- 5.1.8 ความมั่นคงปลอดภัยด้านกายภาพ ต้องกำหนดการรักษาความปลอดภัยด้านกายภาพ ควบคุมการเข้าออก จำกัดการส่งมอบผลิตภัณฑ์ จัดวางหรือป้องกันอุปกรณ์ และอื่น ๆ
- 5.1.9 การพัฒนาหรือจัดหาระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย ต้องพัฒนาหรือจัดหาระบบให้มีความ มั่นคงปลอดภัย และควบคุมการติดตั้งระบบลงไปยังเครื่องแม่ข่ายสำหรับให้บริการ
- 5.1.10 การสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ การเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน และการรับมือกับ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ต้องจัดทำระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศ ซึ่งอยู่ ในสภาพพร้อมใช้งาน และสำรองระบบข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญอย่างสม่าเสมอ ตรวจสอบ ระยะเวลาในการกู้ระบบกลับคืนให้ได้ภายในระยะเวลา ที่เหมาะสม

/และจัดทำ...

และจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉิน ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของ สสวท. สามารถใช้งานได้เป็นปกติอย่างต่อเนื่องเหมาะสม และสอดคล้องตามภารกิจ ตลอดจนสามารถรับมือและบริหารจัดการกับภัยคุกคาม ทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.11 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ กำหนดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยให้มีการตรวจสอบและควบคุมประสิทธิภาพของระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และดำเนินการตรวจประเมินระบบความมั่นคงปลอดภัยด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของ สสวท. โดยผู้ตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือ ผู้ตรวจสอบจากภายนอกอย่างน้อย 2 ปีครั้ง

5.1.12 การควบคุมการใช้งานคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ และการใช้งาน e-mail ให้มีความมั่นคงปลอดภัย

5.1.13 การสร้างองค์ความรู้ และความตระหนักด้านความมั่นคงปลอดภัย ต้องกำหนดให้มีการจัดอบรม จัดกิจกรรม หรือเผยแพร่สื่อด้านความมั่นคงปลอดภัย เพื่อให้ความรู้สร้างความเข้าใจแก่ผู้ใช้งานในสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยของสารสนเทศ และตระหนักถึงภัยและผลกระทบที่อาจเกิดจากการ ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยไม่ระมัดระวัง หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในการรับมือกับเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยต่าง ๆ และสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่คาดคิดได้

6. นโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ของ สสวท. สาระของนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สามารถอ้างอิงไปยังนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของ สสวท. ได้ นโยบายฯ กำหนดไว้ดังนี้

6.1 การกำหนดโครงสร้าง บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับการบริหารจัดการ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ต้องกำหนดให้มีโครงสร้าง บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับการบริหารจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 ที่กำหนดไว้

- 6.2 การประเมินความเสี่ยงให้ครอบคลุมความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ ต้องกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงให้ครอบคลุมภัยคุกคามทางไซเบอร์ จัดทำแผนลดความเสี่ยง ติดตามและดำเนินการตามแผนลดความเสี่ยงให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
- 6.3 การกำหนดให้มีการรักษาและบริหารจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์ ดังนี้
- 6.3.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ต้องบริหารจัดการทรัพย์สินสารสนเทศและระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (ให้ปฏิบัติตามนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศข้อ 5.1.3 และ 5.1.11 ตามลำดับ)
- 6.3.2 การป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Protect) ต้องป้องกันระบบเครือข่าย ตั้งค่าระบบและอุปกรณ์ให้มีความมั่นคงปลอดภัย ควบคุมการเข้าถึง บริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานที่มีสิทธิระดับสูง พิสูจน์ตัวตนเข้าระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย บริหารจัดการการเข้าถึงจากระยะไกล ใช้อุปกรณ์สำหรับเข้ารหัสข้อมูล บริหารจัดการสิทธิการเข้าถึงของบุคคลภายนอก รักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล พัฒนาระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย และบริหารจัดการและแก้ไขช่องโหว่ของระบบ (ให้ปฏิบัติตามนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศข้อ 5.1.1 ถึง 5.1.9)
- 6.3.3 การตรวจจับ (Detect) ต้องตรวจหาและกำจัดไวรัส (ให้ปฏิบัติตามนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศข้อ 5.1.7) ตรวจจับการบุกรุกระบบ (ข้อ 5.1.4) เผ่าระวังติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าถึงและข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (ข้อ 5.1.2) แจ้งเตือนเมื่อพบความผิดปกติ (ข้อ 5.1.4 และ 5.1.7) และติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (ข้อ 5.1.7)
- 6.3.4 การตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์และการกู้คืนระบบ (Response and Recovery) ต้องวางแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตอบสนองต่อ ภัยคุกคาม และทดสอบความพร้อมในการรับมือ (ให้ปฏิบัติตามนโยบายในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศข้อ 5.1.10)
- 6.4 การจัดทำแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ต้องจัดทำและทบทวนแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และดำเนินการซ้อมแผนดังกล่าว อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.5 การกำหนดช่องทางในการติดต่อประสานงาน ต้องกำหนดให้มีช่องทางในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก สสวท. ตลอดจนผู้ให้บริการภายนอก เพื่อให้สามารถรับมือและบริหารจัดการภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันกาล

7. การกำหนดชั้นความลับของสารสนเทศให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของทางราชการ พ.ศ.2540 และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544 หรือ ข้อกำหนดอื่นที่ได้ประกาศใช้ทดแทน

8. กำหนดให้ผู้อำนวยการ สสวท. ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลสำนักนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

9. กรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเสียหาย หรืออันตรายใด ๆ แก่ สสวท. หรือ ผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติ ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยกำหนดให้ผู้บริหารระดับสูงสุด เป็น ผู้รับผิดชอบ ต่อความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่เกิดขึ้น

10. สสวท. ต้องจัดทำแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศที่สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และกำหนดให้ บุคลากร สสวท. และ บุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานให้กับ สสวท. ปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศดังกล่าวอย่างเคร่งครัด รวมทั้งเผยแพร่เอกสารนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย

ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

(รองศาสตราจารย์ธีระเดช เจียรสุขสกุล)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประกาศสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เรื่อง แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ พ.ศ. 2565

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นสมควรให้มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ไว้ดังต่อไปนี้

คำนิยาม

1. หน่วยงาน หมายความว่า สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ผู้บริหารระดับสูงสุด หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. ฝ่าย หมายความว่า ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ผู้ใช้งาน หมายความว่า พนักงาน พนักงานสมทบ ลูกจ้างตามสัญญาจ้างในหน่วยงาน หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายของหน่วยงาน
5. สิทธิของผู้ใช้งาน หมายความว่า สิทธิทั่วไป สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศของหน่วยงาน
6. สินทรัพย์ หมายความว่า ทรัพย์สินหรือสิ่งใดก็ตาม ทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน อันมีมูลค่าหรือคุณค่าสำหรับหน่วยงาน
7. การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ หมายความว่า การอนุญาต การกำหนดสิทธิ หรือการมอบอำนาจให้ผู้ใช้งาน เข้าถึงหรือใช้งานระบบสารสนเทศหรือระบบเครือข่าย ทั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ และทางกายภาพ รวมทั้งการอนุญาตสำหรับบุคคลภายนอก ตลอดจนกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าถึงโดยมิชอบ
8. ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ หมายความว่า การดำรงไว้ซึ่งความลับ ความถูกต้องครบถ้วน และสภาพพร้อมใช้งานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ๆ ได้แก่ ความถูกต้อง แท้จริง ความรับผิดชอบ การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ และความน่าเชื่อถือ

9. เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย หมายความว่า กรณีที่ระบุการเกิดเหตุการณ์ สภาพของบริการ หรือเครือข่ายที่แสดงให้เห็นความเป็นไปได้ที่จะเกิดการฝ่าฝืนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัย หรือมาตรการป้องกันที่ล้มเหลว หรือเหตุการณ์อื่นไม่อาจรู้ได้ว่าอาจเกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัย

10. สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด หมายความว่า สถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่อาจคาดคิด ซึ่งอาจทำให้ระบบของหน่วยงานถูกบุกรุก หรือโจมตี และความมั่นคงปลอดภัยถูกคุกคาม

11. ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) หมายความว่า ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ของหน่วยงานเข้ากับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสากล

12. ระบบสารสนเทศ หมายความว่า ระบบงานของหน่วยงานที่นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่าย มาช่วยในการสร้างสารสนเทศที่หน่วยงานสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการวางแผน การบริหาร การสนับสนุนให้การบริการการพัฒนาและควบคุมการติดต่อสื่อสาร ซึ่งมีองค์ประกอบ เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมประยุกต์ ข้อมูลสารสนเทศ เป็นต้น

13. ระบบเครือข่าย หมายถึง กลุ่มของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ถูกนำมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้ผู้ใช้งานในระบบเครือข่ายสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยน เปลี่ยนข้อมูล และใช้อุปกรณ์ในระบบเครือข่ายในระบบเครือข่ายร่วมกันได้

14. อุปกรณ์ในระบบเครือข่าย (หรืออุปกรณ์) หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบริหารจัดการ ควบคุม ความปลอดภัยของการใช้งาน ได้แก่ Router Firewall Switch SSL VPN เป็นต้น

15. เครื่องแม่ข่าย หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการระบบสารสนเทศแก่ผู้ใช้งานของ สสวท.

16. ระบบ หมายถึง เครื่องแม่ข่าย ระบบสารสนเทศ และ/หรือ อุปกรณ์ในระบบเครือข่ายของ สสวท.

17. แผนดำเนินการเปลี่ยนแปลง (Rollout Plan) หมายถึง แผนการแก้ไขหรือปรับปรุงระบบแผนการติดตั้ง แผนการทดสอบ และ/หรือ แผนการแจ้งกำหนดการต่าง ๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

18. แผนการถอยหลังกลับ (Fallback Plan) หมายถึง แผนการย้อนกลับไปสู่สถานะก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่วนใหญ่จะหมายถึงการสำรองข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นก่อนดำเนินการ ทั้งข้อมูลในฐานข้อมูล ข้อมูล Configuration ของระบบ ตัวซอฟต์แวร์ของระบบ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากติดตั้งไม่สำเร็จ จะได้กลับไปใช้สถานะของระบบเดิมก่อนการเปลี่ยนแปลงได้

19. ผู้ดูแลระบบ หมายความว่า ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ (System Administrator) และ/หรือ ผู้ดูแลระบบเครือข่าย (Network Administrator)

20. ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ (System Administrator) หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลรักษาหรือจัดการระบบคอมพิวเตอร์ เช่น ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ระบบฐานข้อมูลในแต่ละระบบ Web Server ระบบ SharePoint

21. ผู้ดูแลระบบเครือข่าย (Network Administrator) หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลรักษา หรือจัดการระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใด

22. หน่วยงานภายนอก หมายความว่า องค์กร หรือหน่วยงานภายนอก ที่ได้รับอนุญาตให้มีสิทธิในการเข้าถึง และการใช้งานข้อมูลหรือทรัพย์สินต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยจะได้รับสิทธิในการใช้ระบบตามอำนาจหน้าที่ และต้องรับผิดชอบในการรักษาความลับข้อมูล

23. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หมายความว่า ระบบที่บุคคลใช้ในการรับส่งข้อความระหว่างกัน โดยผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงถึงกัน ข้อมูลที่ส่งจะเป็นได้ทั้งตัวอักษร ภาพถ่าย ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ที่ผู้ส่งสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ มาตรฐานที่ใช้ในการรับส่งข้อมูลชนิดนี้ ได้แก่ SMTP POP3 และ IMAP

24. สื่อบันทึกพกพา หมายความว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการบันทึกหรือจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ flash drive หรือ handy drive หรือ thumb drive หรือ external hard disk หรือ floppy disk เป็นต้น

25. ชื่อผู้ใช้ (user name) หมายความว่า ชุดของตัวอักษรหรือตัวเลขที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการเข้าใช้งานระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ที่มีการกำหนดสิทธิการใช้งานไว้

26. รหัสผ่าน (password) หมายความว่า ตัวอักษร หรือ อักขระ หรือ ตัวเลข ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคล เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและระบบสารสนเทศ ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

27. การเข้ารหัสลับ (encryption) หมายความว่า การนำข้อมูลมาเข้ารหัสเพื่อป้องกันการลักลอบเข้ามาใช้ข้อมูล ผู้ที่สามารถเปิดไฟล์ข้อมูลที่เข้ารหัสไว้จะต้องมีโปรแกรมถอดรหัส เพื่อให้ข้อมูลกลับมาใช้งานได้ตามปกติ

28. การยืนยันตัวตน (authentication) หมายความว่า ขั้นตอนการรักษาความปลอดภัยในการเข้าใช้ระบบ เป็นขั้นตอนในการพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้บริการระบบ ทว่าไปแล้วจะเป็นการพิสูจน์โดยใช้ ชื่อผู้ใช้ (user name) และรหัสผ่าน (password)

29. SSID (Service Set Identifier) หมายความว่า บริการที่ระบุชื่อของเครือข่ายไร้สายแต่ละเครือข่ายที่ไม่ซ้ำกัน โดยที่ทุก ๆ เครื่องในระบบต้องตั้งค่า SSID ค่าเดียวกัน

30. WEP (Wired Equivalent Privacy) หมายความว่า ระบบการเข้ารหัสลับเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในเครือข่ายไร้สาย โดยอาศัยชุดตัวเลขมาใช้เข้ารหัสข้อมูล ดังนั้นทุกเครื่องในเครือข่ายที่รับส่งข้อมูลถึงกันจึงต้องรู้ค่าชุดตัวเลขนี้

31. WPA (Wi-Fi Protected Access) หมายความว่า ระบบการเข้ารหัสลับเพื่อรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในเครือข่ายไร้สายที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ ให้มีความปลอดภัยมากกว่าวิธีเดิมอย่าง WEP (Wired Equivalent Privacy)

32. MAC Address (Media Access Control Address) หมายความว่า หมายเลขเฉพาะที่ใช้อ้างถึงอุปกรณ์ที่ต่อกับระบบเครือข่าย หมายเลขนี้จะมากับอีเทอร์เน็ตการ์ด โดยแต่ละการ์ดจะมีหลายเลขที่ไม่ซ้ำกัน ตัวเลขจะอยู่ในรูปของเลขฐาน 16 จำนวน 6 คู่ ตัวเลขเหล่านี้จะมีประโยชน์ไว้ใช้สำหรับการส่งผ่านข้อมูลไปยังต้นทางและปลายทางได้อย่างถูกต้อง

33. แผนผังระบบเครือข่าย (Network Diagram) หมายความว่า แผนผังซึ่งแสดงถึงการเชื่อมต่อของระบบเครือข่ายของหน่วยงาน

34. SSL VPN (Secure Sockets Layer Virtual Private Network) หมายความว่า เครือข่ายคอมพิวเตอร์เสมือนที่สร้างขึ้นมาเป็นของส่วนตัว โดยในการรับส่งข้อมูลจริงจะทำโดยการเข้ารหัสลับเฉพาะแล้วรับ - ส่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้บุคคลอื่นไม่สามารถอ่านได้ และมองไม่เห็นข้อมูลนั้นไปจนถึงปลายทาง

เอกสารหมวดที่ 1

การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ

ส่วน	เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1	การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ	6
ส่วนที่ 2	การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User Access Management)	10
ส่วนที่ 3	หน้าที่รับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User Responsibilities)	14
ส่วนที่ 4	การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย (Network Access Control)	17
ส่วนที่ 5	การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)	21
ส่วนที่ 6	การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and Information Access Control)	24
ส่วนที่ 7	การควบคุมการเข้าถึงเครื่องแม่ข่าย (Server)	27
ส่วนที่ 8	ความมั่นคงปลอดภัยด้านกายภาพ (Physical Security)	29
ส่วนที่ 9	การพัฒนาหรือจัดหาระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย (Secure System Development and Acquisition)	33

หมวดที่ 1

การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าถึง การกำหนดสิทธิ และการมอบอำนาจของ หน่วยงานในสังกัด สสวท.
2. เพื่อควบคุมการเข้าถึงข้อมูลและอุปกรณ์ในการประมวลผลข้อมูลโดยคำนึงถึงการใช้งานและความ มั่นคงปลอดภัย
3. เพื่อให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ใช้งาน ผู้ดูแลระบบ และบุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานให้แก่ สสวท. ได้รับรู้ เข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และสามารถยึดถือไปปฏิบัติตามข้อกำหนดในแนวทางที่กำหนดไว้ได้อย่างเคร่งครัด

ผู้รับผิดชอบ

1. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ผู้ใช้งาน

ขอบเขต

แนวปฏิบัติในหมวดนี้ครอบคลุมถึง พนักงาน ลูกจ้าง และบุคคลภายนอกที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ สสวท.

ส่วนที่ 1

การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ

เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ โดยให้เข้าถึงสารสนเทศได้เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตแล้ว และป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

1. กำหนดเกณฑ์ในการอนุญาตให้เข้าถึงและใช้งานระบบสารสนเทศ ดังนี้

- 1) ผู้เป็นเจ้าของระบบงาน เจ้าของข้อมูล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ทำหน้าที่เป็นผู้อนุมัติการเข้าถึงระบบงาน เฉพาะส่วนที่จำเป็นต่อการใช้งานตามหน้าที่ หรือความเหมาะสมเท่านั้น
- 2) การกำหนดสิทธิของผู้ใช้งานแต่ละกลุ่มที่เกี่ยวข้องให้กำหนด ดังนี้ อ่านอย่างเดียว สร้างข้อมูล ป้อนข้อมูล แก้ไข อนุมัติ ไม่มีสิทธิ
- 3) ผู้ดูแลระบบ รับมอบสิทธิในการกำหนดการอนุญาต สิทธิในการเข้าถึงสารสนเทศให้ ผู้ใช้งานเข้าถึงระบบสารสนเทศ ตามข้อกำหนดของผู้เป็นเจ้าของระบบงาน เจ้าของข้อมูล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศมีหน้าที่ทบทวน ตรวจสอบการอนุญาต สิทธิร่วมกับเจ้าของระบบงาน เจ้าของข้อมูล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อย่างสม่ำเสมอ
- 5) กรณีผู้ใช้งานจำเป็นต้องการใช้งานระบบสารสนเทศ ในส่วนที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง จะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแล และหัวหน้าหน่วยงานผู้กำกับดูแลผู้เป็นเจ้าของระบบงาน เจ้าของข้อมูล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร
- 6) บุคคลจากหน่วยงานภายนอก สสวท. ที่ต้องการสิทธิในการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศของหน่วยงานภายใน สสวท. จะต้องขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อหัวหน้าหน่วยงาน
- 7) กำหนดเกณฑ์ระดับสิทธิมอบอำนาจให้เป็นไปตามการบริหาร โดยให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2 การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน ว่าด้วยการบริหารสิทธิของผู้ใช้งานในการใช้งานระบบ (Privilege Management)

2. ข้อกำหนดด้านข้อมูลสารสนเทศ

- 1) ข้อมูลสารสนเทศของ สสวท. สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้
 - ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหารงาน ได้แก่ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลการเงิน - การบัญชี
 - ข้อมูลสารสนเทศด้านการบริการพนักงานของ สสวท. ได้แก่ ระบบสารสนเทศสำหรับพนักงาน (MIS) ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริหารจัดการเอกสาร ระบบจัดเก็บเอกสาร
 - ข้อมูลสารสนเทศด้านการบริการ ครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลประชาสัมพันธ์ ข่าวตต/ข่าวแจก ข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ของ สสวท.
- 2) ระดับความลับของข้อมูลสารสนเทศ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540 ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544 ดังต่อไปนี้
 - ข้อมูลลับที่สุด (Top Secret) กล่าวคือ หากข้อมูลเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน จะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงที่สุด ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้อำนวยการ สสวท. กำหนดให้มีความสำคัญในระดับลับที่สุด
 - ข้อมูลลับมาก (Secret) กล่าวคือ หากข้อมูลเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศที่ผู้อำนวยการฝ่าย/สาขา/ โครงการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ให้มีความสำคัญในระดับลับมาก
 - ข้อมูลลับ (Confidential) กล่าวคือ หากข้อมูลเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ก่อให้เกิดความเสียหายโดย ที่ผู้อำนวยการส่วนหรือหัวหน้างาน ให้มีความสำคัญในระดับลับ
- 3) การกำหนดระดับชั้นการเข้าถึง แบ่งออกเป็น 3 ระดับได้ ดังนี้
 - เข้าถึงได้ทุกผู้ใช้งาน : ข้อมูลที่มีระดับชั้นการเข้าถึงนี้ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริการ
 - เข้าถึงได้เฉพาะผู้ใช้งานที่ได้รับสิทธิ : ข้อมูลที่มีระดับชั้นการเข้าถึงนี้ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศบริการพนักงาน

- เข้าถึงได้เฉพาะผู้บริหาร โดยแบ่งชั้นการเข้าถึงได้ดังนี้
 - ข้อมูลลับที่สุด (Top Secret) เข้าถึงได้เฉพาะ ผู้อำนวยการ สสวท. หรือ ผู้ที่ผู้อำนวยการ สสวท. มอบหมาย
 - ข้อมูลลับมาก (Secret) เข้าถึงได้เฉพาะ ผู้อำนวยการฝ่าย/สาขา/โครงการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือ ผู้ที่ผู้อำนวยการ สสวท. มอบหมาย
 - ข้อมูลลับ (Confidential) เข้าถึงได้เฉพาะ ผู้อำนวยการส่วน หรือ หัวหน้างานผู้บริหารระบบเครือข่าย/ระบบสารสนเทศ หรือผู้ที่ผู้อำนวยการ สสวท. มอบหมาย
- 4) การรักษาความลับของข้อมูล
- ปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. 2544 เว้นแต่จะประกาศไว้เป็นอย่างอื่น
 - การรับส่งข้อมูลที่เป็นความลับหรือข้อมูลส่วนบุคคล ผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ เช่น SSL/TLS ผ่านระบบเครือข่ายสาธารณะ ต้องได้รับการเข้ารหัสลับที่เน้นมาตรฐานสากลตามที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้คำแนะนำ
 - การจัดเก็บข้อมูลที่เป็นความลับหรือข้อมูลส่วนบุคคลในเครื่องคอมพิวเตอร์ และสื่อบันทึกข้อมูลของผู้ใช้งาน เช่น AES ต้องได้รับการเข้ารหัสลับที่เน้นมาตรฐานสากลตามที่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้คำแนะนำ
- 5) ช่องทางและช่วงเวลาการเข้าถึงข้อมูล
- ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้บริการระบบสารสนเทศได้ผ่านทางระบบเครือข่ายภายในของ สสวท. ได้ตลอด 24 ชั่วโมง
 - ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานระบบสารสนเทศจากระบบอินเทอร์เน็ต เมื่ออยู่ภายนอก สสวท. ได้ทาง SSL VPN ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2

การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน

(User Access Management)

1. การลงทะเบียนผู้ใช้งาน (User Registration)

กำหนดให้มีขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่ เพื่อให้มีสิทธิต่าง ๆ ในการใช้งานตามความจำเป็น/ตามภาระงานเท่านั้น

- 1) ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนางานองค์กร หรือหน่วยงานต้นสังกัด แจ้งข้อมูลของลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่มายังผู้ดูแลระบบสารสนเทศอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศตรวจสอบข้อมูลผู้ลงทะเบียนใหม่
- 3) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศพิจารณาอนุมัติให้ลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่ และแจ้งผลการอนุมัติกลับไปยังฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนางานองค์กร หรือหน่วยงานต้นสังกัด และผู้ใช้งานใหม่ ให้ทราบต่อไป
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ ต้องจัดเก็บข้อมูลของการลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่ที่ขอเข้าใช้งานระบบสารสนเทศ เพื่อเอาไว้ใช้อ้างอิงหรือตรวจสอบภายหลัง

และกำหนดให้มีขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการตัดออกจากทะเบียนของผู้ใช้งาน (User De-registration) ดังนี้

- 1) ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนางานองค์กร แจ้งการลาออกหรือเกษียณอายุของผู้ใช้งาน
- 2) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศพิจารณาข้อเท็จจริงที่ได้รับ
- 3) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศดำเนินการตัดผู้ใช้งานนั้นออกจากทะเบียนผู้ใช้งานทั้งหมด
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศแจ้งกลับผลการดำเนินการให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและพัฒนางานองค์กรได้รับทราบ

2. การบริหารสิทธิของผู้ใช้งานในการใช้งานระบบ (Privilege Management)

ให้มีข้อกำหนดการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงดังนี้

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศอนุญาตให้ผู้ใช้งานมีสิทธิในการเข้าถึงระบบสารสนเทศได้ดังต่อไปนี้
 - พนักงานของ สสวท. ทุกคนจะมีสิทธิในการใช้งานระบบดังต่อไปนี้ได้แก่
 - ระบบ Internet
 - ระบบ Wi-Fi (IPST-Staff)
 - ระบบ Intranet
 - ระบบ e-mail

- ระบบ SSL VPN
 - ระบบบริการพนักงาน
 - กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ สสวท. รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการฝ่าย/สาขา/โครงการ จะได้รับสิทธิเพิ่มเติมจากสิทธิของพนักงาน สสวท. ในการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ดังนี้ ระบบ Business Intelligence (BI)
 - กลุ่มผู้ดูแลระบบจะได้รับสิทธิเพิ่มเติมจากสิทธิของพนักงาน สสวท. ในการเข้าถึงระบบสารสนเทศดังนี้
 - ระบบบริหารจัดการ Account
 - ระบบบริหารจัดการ e-mail
 - ระบบบริหารจัดการ Network
 - ระบบบริหารจัดการ Server
 - ระบบบริหารจัดการ MIS
 - สำหรับบุคคลภายนอกจะมีสิทธิในการเข้าถึงระบบดังนี้
 - ระบบ Internet
 - ระบบ Wi-Fi (IPST-Guest)
- 2) ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานใช้ระบบสารสนเทศได้ตามที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
 - 3) ในกรณีมีความจำเป็นที่ต้องให้ผู้ใช้งานมีสิทธิพิเศษมากกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้น ต้องมีการบริหารจัดการที่รัดกุมดังต่อไปนี้
 - สิทธิในระดับ System และ สิทธิพิเศษอื่น ๆ ให้กำหนด User Account หรือ User ID เฉพาะโดยไม่ปะปนกับ User Account หรือ User ID ทั่วไปของบุคลากร
 - ผู้ใช้งานผู้นั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา
 - มีการกำหนดระยะเวลาการใช้งานและต้องระงับการใช้งานทันทีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าว หรือพ้นจากตำแหน่ง
 - 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศกำหนดบัญชีผู้ใช้งาน (Account) แยกกันเป็นรายบุคคล กล่าวคือ ไม่กำหนดบัญชีผู้ใช้งานซ้ำซ้อนกัน และถือว่าบัญชีผู้ใช้งานเป็นการระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งานต่อไป
 - 5) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศจำกัดการใช้งานบัญชีชื่อผู้ใช้งานแบบกลุ่ม ซึ่งมีการใช้งานร่วมกัน กล่าวคืออนุญาตให้ใช้งานได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นในการใช้งานเท่านั้น และบัญชีผู้ใช้งานแบบกลุ่มต้องรับผิดชอบการใช้งานร่วมกัน

- 6) ผู้ดูแลระบบควบคุมและจำกัดการสร้างบัญชีผู้มีสิทธิระดับสูงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น แยกบัญชีของผู้ดูแลระบบสำหรับการใช้งานทั่วไป ออกจากการใช้งานที่ต้องใช้สิทธิในระดับสูงในการปฏิบัติงาน
- 7) ผู้ดูแลระบบต้องไม่อนุญาตให้ผู้ร้องขอใช้ระบบงานสารสนเทศเข้าใช้ระบบ จนกว่าจะได้รับอนุมัติแล้วเท่านั้น
- 8) ผู้ใช้งานต้องลงนามรับทราบสิทธิและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบสารสนเทศ เป็นลายลักษณ์อักษร และต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

3. การบริหารจัดการรหัสผ่านสำหรับผู้ใช้งาน (User Password Management)

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานลงนาม เพื่อป้องกันการเปิดเผยข้อมูลรหัสผ่านของตน โดยลงนามในเอกสารเพื่อแสดงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งานในการเข้าถึงระบบสารสนเทศของหน่วยงาน
- 2) การมอบรหัสผ่านให้แก่ผู้ใช้งานในครั้งแรก ให้กำหนดรหัสผ่านชั่วคราวโดยวิธีการสุ่มให้กับผู้ใช้งาน เมื่อผู้ใช้งานได้รับรหัสผ่านแล้ว ให้เปลี่ยนรหัสผ่านนั้นเป็นรหัสผ่านของตนเอง โดยตั้งรหัสผ่านตามแนวปฏิบัติการใช้งานรหัสผ่านอย่างปลอดภัย
- 3) การส่งมอบรหัสผ่านให้แก่ผู้ใช้งานต้องเป็นไปอย่างปลอดภัย โดยกำหนดให้ใช้วิธีการใส่ซองปิดผนึก จากนั้นจึงจะส่งมอบให้แก่ผู้ใช้งานโดยตรง
- 4) ผู้ใช้งานต้องตอบยืนยันการได้รับรหัสผ่าน
- 5) กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด แจ้งผู้ดูแลระบบสารสนเทศทันที เมื่อมีผู้ใช้งานได้บังคับบัญชาลาออก หรือไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระบบที่ขอสิทธิใช้งาน เพื่อเปลี่ยนสิทธิหรือถอดถอนสิทธิของผู้ใช้งานออกจากระบบสารสนเทศทันทีที่ได้รับแจ้ง
- 6) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศจัดทำระบบที่เอื้อให้ผู้ใช้งานสามารถเปลี่ยนรหัสผ่านของตนเองได้ โดยกำหนดให้เปลี่ยนทุก 180 วัน
- 7) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดจำนวนครั้งที่ยินยอมให้ผู้ใช้งานใส่รหัสผ่านผิดพลาดได้ไม่เกิน 5 ครั้ง หากเกินระบบจะระงับการใช้งานทันที ผู้ใช้งานต้องแจ้งไปยังผู้ดูแลระบบสารสนเทศเพื่อขอให้งดเลิกการระงับ

4. การทบทวนสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งาน

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศทบทวนสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งานทุก ๆ 1 ปี หรือเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงสิทธิของผู้ใช้งาน ได้แก่ การลาออก การย้ายแผนก/สาขา จะต้องมีการทบทวนสิทธิการใช้งานทุกครั้งอีกด้วย และต้องคืนสินทรัพย์ของ สสวท. ที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานของตนด้วย
- 2) พิมพ์รายชื่อผู้ใช้งานที่ยังมีสิทธิการใช้งานระบบสารสนเทศแยกตามหน่วยงาน

- 3) ส่งรายชื่อนั้นให้กับผู้บังคับบัญชาของแต่ละฝ่ายของ สสวท. เพื่อดำเนินการทบทวนว่ามีรายชื่อที่ออกสิทธิเข้าถึงระบบสารสนเทศไปแล้ว หรือมีการเปลี่ยนแปลงแต่ยังไม่ได้มีการแก้ไขสิทธิการเข้าถึงให้ถูกต้องหรือไม่
- 4) ผู้บังคับบัญชาของแต่ละฝ่ายของ สสวท. แจ้งหรืออนุมัติรายชื่อของผู้มีสิทธิในระบบงานสารสนเทศที่ได้รับการแก้ไขถูกต้องแล้ว
- 5) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศดำเนินการแก้ไขข้อมูลผู้มีสิทธิให้ถูกต้องทันทีเมื่อได้รับแจ้งหรือได้รับการอนุมัติ

ส่วนที่ 3

หน้าที่รับผิดชอบของผู้ใช้งาน

(User Responsibilities)

1. การใช้งานรหัสผ่านอย่างปลอดภัย

- 1) ผู้ใช้งานต้องใช้รหัสผ่านของตนเองหรือตามที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น
- 2) ผู้ใช้งานต้องเปลี่ยนรหัสผ่านที่ได้รับโดยทันทีที่ใช้งานระบบเป็นครั้งแรก
- 3) ผู้ใช้งานต้องเปลี่ยนรหัสผ่านที่กำหนดจากผู้ผลิตโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์โดยทันทีที่เริ่มใช้งานรหัสนั้น
- 4) ผู้ใช้งานต้องเก็บรักษารหัสผ่านที่ได้รับให้เป็นความลับ ห้ามใช้รหัสผ่านร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งต้องไม่จดหรือบันทึกรหัสผ่านของตนไว้ในสถานที่ที่ง่ายแก่การมองเห็น
- 5) ผู้ใช้งานต้องกำหนดให้รหัสผ่านต้องมีมากกว่าหรือเท่ากับ 8 ตัวอักษร โดยต้องมีการผสมผสานกันระหว่าง ตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์เล็ก ตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวเลข และตัวอักษรพิเศษเข้าด้วยกัน
- 6) ผู้ใช้งานต้องไม่กำหนดรหัสผ่านที่ง่ายแก่การคาดเดา ได้แก่ ชื่อ สกุล วันเกิด ชื่อโรงเรียน
- 7) ผู้ใช้งานต้องไม่ใช่โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการจดจำรหัสผ่านส่วนบุคคลอัตโนมัติ (Remember Password Autocomplete)
- 8) กรณีผู้ใช้งานมีความจำเป็นต้องบอกรหัสผ่านแก่ผู้อื่นไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม เพื่อการปฏิบัติงานหลังจากดำเนินการเรียบร้อยแล้วให้เปลี่ยนรหัสผ่านทันที
- 9) กรณีต้องการยกเลิกหรือขอรหัสผ่านใหม่ ให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรมายังผู้ดูแลระบบสารสนเทศ
- 10) กำหนดให้ผู้ใช้งานเปลี่ยนรหัสผ่านทุก 180 วัน หรือทุกครั้งที่มีการแจ้งเตือนให้เปลี่ยนรหัสผ่าน
- 11) ผู้ใช้งานต้องทำการพิสูจน์ตัวตนทุกครั้งก่อนการใช้งานระบบสารสนเทศของ สสวท. หากการพิสูจน์ตัวตนนั้นมีปัญหา ผู้ใช้งานต้องแจ้งให้ผู้ดูแลระบบสารสนเทศรับทราบทันที
- 12) เมื่อผู้ใช้งานไม่อยู่ที่อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต้องทำการล็อกหน้าจอ/ออกจากระบบ (Logout) ทุกครั้ง และทำการพิสูจน์ตัวตนก่อนการใช้งานทุกครั้ง

2. การป้องกันอุปกรณ์ขณะที่ไม่มีผู้ใช้งานที่ตัวอุปกรณ์

- 1) ผู้ใช้งานออกจากระบบสารสนเทศทันทีเสร็จสิ้นการใช้งาน
- 2) ผู้ใช้งานต้องล็อกอุปกรณ์ที่สำคัญเมื่อไม่ได้ใช้งาน หรือปล่อยให้ว่างโดยไม่ได้ดูแลชั่วคราว

- 3) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานป้องกันผู้อื่นเข้าใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือระบบสารสนเทศของตนเอง โดยใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องก่อนเข้างานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องทำการตั้งเวลาพักหน้าจอ (Screen Saver) โดยตั้งเวลาอย่างน้อย 15 นาที และมีการใช้รหัสผ่านในการเข้าถึงใหม่ทุกครั้ง

3. การควบคุมสินทรัพย์สารสนเทศและการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ (Clear Desk and Clear Screen Policy)

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศจัดทำบัญชีสินทรัพย์สารสนเทศ โดยระบุผู้รับผิดชอบในสินทรัพย์สารสนเทศนั้นอย่างชัดเจน
- 2) เมื่อผู้ใช้งานมีการใช้งานสินทรัพย์ ต้องลงบันทึกการใช้งานที่ผู้ดูแลระบบจัดทำขึ้น เพื่อป้องกันการสูญหายของสินทรัพย์
- 3) ผู้ใช้งานต้องไม่ทิ้งหรือปล่อยให้สินทรัพย์ที่มีความสำคัญ ได้แก่ เอกสาร สื่อบันทึกข้อมูล อยู่ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย ที่สาธารณะ หรือถูกพบเห็นได้ง่าย
- 4) ผู้ใช้งานต้องเก็บสินทรัพย์ที่ตนใช้งานในที่ที่กำหนดไว้หลังใช้งานเสร็จเรียบร้อยเรียบร้อยแล้ว หากเป็นการใช้งานระบบสารสนเทศต้องทำการออกจากระบบทุกครั้ง
- 5) ในกรณีที่สินทรัพย์อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศนั้นถูกระบุชั้นความลับ หากมีการส่งสารสนเทศนั้นผ่านระบบ e-mail ต้องเปิดฟังก์ชันการห้ามส่งต่อ e-mail นั้น

4. การทำลายสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- 1) ผู้รับผิดชอบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นผู้ทำลายข้อมูล
- 2) กำหนดวิธีการทำลายข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังนี้

ประเภทสื่อบันทึกข้อมูล	วิธีการทำลาย แบบนำสื่อบันทึกกลับมาใช้ใหม่ได้	ระยะเวลาการทำลาย	วิธีการทำลายแบบนำสื่อบันทึกกลับมาใช้ใหม่ได้	ระยะเวลาการทำลาย
CD/DVD	ไม่มี	ทำลายก่อนนำมาใช้ใหม่	วิธีการทุบหรือบดให้เสียหายหรือเผาทำลาย	เก็บรักษาอย่างน้อย 1 ปี หรือ ตามที่กฎหมายกำหนด
Flash Drive	ใช้วิธีการ Format			
เทปบันทึกข้อมูล				
Hard Drive	ใช้วิธีการ Format ตามมาตรฐานการทำลายข้อมูลบน Hard disk ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา (DOD 5220.33-M (จึงมีการเขียนทับข้อมูลเดิมเป็น จำนวนหลายรอบ			

ตารางที่ 1 : วิธีการทำลายข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- 3) ก่อนการทำลายข้อมูลให้ดำเนินการดังนี้ ให้ขออนุมัติก่อนการทำลาย จัดทำทะเบียนข้อมูล
ที่ทำลาย ผู้รับผิดชอบในการทำลาย วัน/เวลาที่ทำลาย ชนิดของสื่อบันทึกข้อมูลและวิธีการ
ที่ใช้ในการทำลาย

ส่วนที่ 4
การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย
(Network Access Control)

1. การใช้งานระบบเครือข่าย

- 1) ผู้ใช้งานจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ดูแลระบบเครือข่าย ให้สามารถเข้าถึงระบบเครือข่าย และระบบสารสนเทศได้แต่เพียงบริการที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
- 2) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายมีหน้าที่ตรวจสอบการอนุมัติ และกำหนดการอนุญาตในการผ่านเข้าสู่ระบบเครือข่ายตามสิทธิ และความจำเป็นในการปฏิบัติงานเท่านั้น
- 3) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายจะต้องจัดให้มีการบันทึกการใช้งานของผู้ใช้งาน ตลอดจนเฝ้าระวังการใช้งาน ไม่ให้ผู้ใช้งานล่วงละเมิดความปลอดภัยและสิทธิการใช้งานของผู้ใช้คนอื่น ๆ
- 4) การใช้งานอินเทอร์เน็ต จะถูกบันทึกการใช้งานไว้เป็นเวลา 90 วัน ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

2. การแบ่งแยกระบบเครือข่าย (Segregation in Networks)

- 1) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องออกแบบระบบเครือข่าย โดยต้องทำการแบ่งแยกระบบเครือข่ายตามกลุ่มของระบบสารสนเทศที่มีการใช้งาน ตามกลุ่มของผู้ใช้งาน และกลุ่มระบบสารสนเทศ โดยต้องแบ่งออกเป็นเขตภายใน (Internal Zone) และเขตภายนอก (External Zone) และ เขตสำหรับการให้บริการ (Demilitarized Zone: DMZ) เพื่อเน้นการควบคุมและป้องกันการถูกบุกรุกได้อย่างเน้นระบบ
- 2) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องติดตั้งเครื่องแม่ข่ายไว้ในระบบเครือข่ายที่แยกต่างหากจากระบบเครือข่ายผู้ใช้งาน และใช้ Firewall หรืออุปกรณ์เครือข่ายอื่น ๆ เพื่อจำกัดให้เฉพาะกลุ่มผู้ใช้งานที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
- 3) สำหรับวิธีการแบ่งแยกระบบเครือข่ายนั้น สามารถทำได้ด้วยวิธีการทางกายภาพ (Physical) หรือ วิธีการแบ่งเครือข่ายออกเน้น Virtual LAN (VLAN)

3. การควบคุมเส้นทางบนระบบเครือข่าย (Network Routing Control)

- 1) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องกำหนดตารางของการใช้เส้นทางบนระบบเครือข่าย (Network Routing Table) บนอุปกรณ์จัดเส้นทาง (Router) หรืออุปกรณ์กระจายสัญญาณข้อมูล (Switch Layer 3) เพื่อควบคุมผู้ใช้งานให้สามารถใช้งานเฉพาะเส้นทางที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

- 2) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องจำกัดการใช้เส้นทางบนระบบเครือข่ายจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานไปยังเครื่องแม่ข่ายที่ให้บริการต่าง ๆ (Server) โดยกำหนดให้ใช้เส้นทางที่ต้อง ผ่าน DMZ (Demilitarize Zone)
- 3) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องจำกัดการใช้เส้นทางบนระบบเครือข่ายจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานไปยังเครื่องแม่ข่ายที่ให้บริการต่าง ๆ (Server) โดยเชื่อมต่อเข้าสู่เครื่องแม่ข่ายที่ให้บริการ เพื่อบริหารจัดการระบบให้กำหนดเฉพาะชุด IP Address ของผู้ดูแลระบบสารสนเทศเท่านั้น ที่จะสามารถเข้าถึงเครื่องแม่ข่ายให้บริการนั้นได้
- 4) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องกำหนดให้มีอุปกรณ์ Firewall เพื่อควบคุมเส้นทางบนระบบเครือข่าย

4. การควบคุมการเชื่อมต่อทางระบบเครือข่าย (Network Connection Control)

- 1) ใช้ Monitoring tools เพื่อการตรวจสอบการเชื่อมต่อทางระบบเครือข่าย
- 2) มีระบบตรวจจับผู้บุกรุกทั้งในระดับระบบเครือข่าย และระดับเครื่องแม่ข่าย
- 3) มีการควบคุมไม่ให้มีการเปิดให้บริการบนระบบเครือข่าย โดยไม่ได้รับอนุญาต

5. การพิสูจน์ตัวตนสำหรับผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอก

- 1) การระบุตัวตน (Identification) ด้วยชื่อผู้ใช้งาน (Username)
- 2) การยืนยันตัวตน (Authentication) ด้วยการใส่รหัสผ่าน (Password)
- 3) การเข้าสู่ระบบสารสนเทศของ สสวท. จากอินเทอร์เน็ต นั้น จะมีการตรวจสอบผู้ใช้งานอีกครั้ง
- 4) การเข้าสู่ระบบจากระยะไกล (Remote Access) เพื่อเพิ่มความปลอดภัย จะต้องมีการตรวจสอบเพื่อยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน และต้องมีการใช้งาน Protocol ที่มีการเข้ารหัสลับกับข้อมูลที่มีการสื่อสารจากระยะไกล ได้แก่ SSL VPN

6. การบริหารจัดการระบบเครือข่ายสำหรับผู้ดูแลระบบเครือข่าย

- 1) กำหนดค่าเริ่มต้นพื้นฐานของทุกระบบเครือข่ายต้องเป็นแบบอนุญาตบางส่วนและปฏิเสธทั้งหมด (Permit Any & Deny All)
- 2) ตั้งค่าอุปกรณ์เครือข่ายให้มีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยที่กำหนดและตรวจสอบการตั้งค่าทุก ๆ 2-3 ปี

- 3) ติดตั้งระบบป้องกันการบุกรุก ตั้งค่าระบบให้มีการแจ้งเตือนการบุกรุก ตรวจสอบการทำงานของระบบดังกล่าว ให้มีการ Update ฐานข้อมูล Attack Signature อย่างสม่ำเสมอ และตรวจสอบการบุกรุกที่สงสัย หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและดำเนินการแก้ไขตามความจำเป็น
- 4) ทบทวนและปรับปรุง Rule ของ Firewall ให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันปีละ 1 ครั้ง
- 5) การเข้าถึงอุปกรณ์ระบบเครือข่ายเพื่อการตรวจสอบและปรับแต่งระบบ ต้องทำได้เฉพาะเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และต้องทำการสำรองข้อมูลการกำหนดค่า Configuration ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งต้องบันทึกรายละเอียดของผู้ที่เข้ามาตรวจสอบและปรับแต่งระบบด้วย
- 6) มีการตรวจสอบและปิด Port ของอุปกรณ์เครือข่ายที่ไม่ได้ใช้งาน สำหรับ Port ที่ใช้ในการตรวจสอบและปรับแต่งระบบ ต้องมีการยืนยันตัวตนบุคคล และอนุญาตเฉพาะผู้ที่มีสิทธิเท่านั้น
- 7) กำหนดหมายเลข IP Address ให้กับอุปกรณ์เครือข่ายใด ๆ ที่เชื่อมต่ออยู่กับระบบเครือข่าย เพื่อให้สามารถระบุถึงอุปกรณ์เครือข่ายได้ และให้ใช้หมายเลข MAC Address ในการระบุถึงอุปกรณ์บนเครือข่าย
- 8) ตั้งค่าอุปกรณ์เครือข่ายเพื่อไม่อนุญาตการติดตั้งเครื่อง และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพิ่มเติมโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 9) ข้อมูลหมายเลข IP Address ของคอมพิวเตอร์ภายใน (Local) ของระบบเครือข่ายภายในของ สสวท. จำเป็นต้องมีการป้องกันไม่ให้หน่วยงานภายนอกที่เชื่อมต่อสามารถมองเห็นได้
- 10) จัดทำแผนผังระบบเครือข่าย (Network Diagram) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของระบบเครือข่ายภายในและระบบเครือข่ายภายนอก และอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- 11) จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไม่น้อยกว่า 90 วัน

7. การใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless LAN)

- 1) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องกำหนดให้มีการพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้งานก่อนเข้าเครือข่ายไร้สาย
- 2) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายตั้งค่าอุปกรณ์เครือข่ายไร้สายให้มีการใช้มาตรฐานการเข้ารหัสลับที่มีความมั่นคงปลอดภัย
- 3) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องกำหนดสิทธิผู้ใช้งานในการเข้าถึงระบบเครือข่ายไร้สายให้เหมาะสม กับหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานก่อนเข้าใช้ระบบเครือข่ายไร้สายกับระบบเครือข่าย รวมทั้งทบทวนสิทธิการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

- 4) ผู้ดูแลระบบต้องติดตั้งอุปกรณ์ป้องกัน ได้แก่ Firewall เป็นต้น ระหว่างระบบเครือข่ายไร้สายกับระบบเครือข่ายภายใน สสวท.
- 5) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายต้องควบคุมสัญญาณของอุปกรณ์กระจายสัญญาณ เพื่อป้องกันไม่ให้สัญญาณรั่วไหลออกนอกพื้นที่การใช้งานเครือข่ายไร้สาย

ส่วนที่ 5

การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)

1. การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อการใช้งานระบบปฏิบัติการ

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศกำหนดการใช้บัญชีผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ก่อนการใช้งานระบบปฏิบัติการ
- 2) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศตั้งค่าโปรแกรม Screen Saver เพื่อทำการล๊อคหน้าจอภาพ เมื่อไม่มีการใช้งานเป็นเวลา 15 นาที หลังจากนั้นเมื่อต้องการใช้งาน ผู้ใช้งานจะต้องใส่รหัสผ่านเพื่อเข้าใช้งาน
- 3) ผู้ใช้งานต้องไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่านของตนในการเข้าใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของ สสวท. ร่วมกัน
- 4) ผู้ใช้งานต้องทำการบันทึกออก (Logout) ทันทีเมื่อเลิกใช้งาน หรือไม่อยู่ที่หน้าจอเป็นเวลานาน
- 5) ผู้ใช้งานอาจนำการเข้ารหัสลับมาใช้กับข้อมูลที่เป็นความลับ เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

2. การระบุและยืนยันตัวตนของผู้เข้าใช้งาน (User Identification and Authentication)

- 1) ผู้ใช้งานต้องทำการระบุและยืนยันตัวตนทุกครั้งก่อนใช้ระบบสารสนเทศ โดยใช้ Username และ Password ของตนเอง เพื่อป้องกันผู้ไม่มีสิทธิในการใช้งานระบบสารสนเทศ หากการระบุ และยืนยันตัวตนของผู้ใช้มีปัญหาหรือเกิดข้อผิดพลาด ให้ผู้ใช้งานแจ้งผู้ดูแลระบบสารสนเทศดำเนินการแก้ไข
- 2) ผู้ใช้งานที่เป็นเจ้าของบัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในผลต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นจากการใช้บัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย เว้นแต่จะสามารถพิสูจน์ได้ว่าผลเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้อื่น
- 3) ผู้ใช้งานจะต้องเก็บรักษาบัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ไว้เป็นความลับและห้ามเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ๆ ห้ามโอน จำหน่าย หรือแจกจ่ายให้ผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา
- 4) ผู้ใช้งานจะต้องลงบันทึกเข้า (Login) โดยใช้บัญชีผู้ใช้บริการ (Account) ของตนเอง และทำการลงบันทึกออก (Logout) ทุกครั้ง เมื่อสิ้นสุดการใช้งานหรือหยุดการใช้งานชั่วคราว

3. การบริหารจัดการรหัสผ่าน (Password Management System)

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานลงนามเพื่อป้องกันการเปิดเผยข้อมูลรหัสผ่าน ของตนเองโดยลงนามในเอกสารเพื่อแสดงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งานในการ เข้าถึงระบบสารสนเทศของหน่วยงาน
- 2) การมอบบัญชีผู้ใช้งาน (Account) ให้กับผู้ใช้งานให้ตั้งรหัสผ่านชั่วคราวด้วยวิธีการสุ่ม ให้กับผู้ใช้งาน
- 3) การมอบรหัสผ่านให้ผู้ใช้งานต้องเป็นไปอย่างปลอดภัยโดยให้ใช้วิธีการใส่ซองปิดผนึก จากนั้นจึงส่งให้ผู้ใช้งานโดยตรง
- 4) ผู้ใช้งานต้องตอบยืนยันการได้รับรหัสผ่าน
- 5) เมื่อมีผู้ใช้งานระบบสารสนเทศของหน่วยงานลาออก หรือไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระบบที่ขอสิทธิการใช้งาน ให้หน่วยงานแจ้งผู้ดูแลระบบสารสนเทศทันที เพื่อเปลี่ยนสิทธิหรือถอดสิทธิของผู้ที่ลาออกจากระบบทันทีที่ได้รับแจ้ง
- 6) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศจัดทำระบบที่เอื้อให้ผู้ใช้งานสามารถเปลี่ยนรหัสผ่านของตนเองได้โดยกำหนดให้เปลี่ยนทุก 180 วัน
- 7) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดจำนวนครั้งที่ยินยอมให้ผู้ใช้งานใส่รหัสผ่านผิดพลาดได้ไม่เกิน 5 ครั้ง หากเกินระบบจะระงับการใช้งานทันที ผู้ใช้งานต้องแจ้งไปยังผู้ดูแลระบบสารสนเทศเพื่อขอให้ยกเลิกการระงับ

4. การใช้งานโปรแกรมอรรถประโยชน์ (Use of System utilities)

- 1) ให้แยกโปรแกรมอรรถประโยชน์ออกจากงานสารสนเทศ
- 2) จำกัดการใช้งานโปรแกรมอรรถประโยชน์ให้เฉพาะผู้ที่ได้รับมอบหมายแล้วเท่านั้น
- 3) ให้บันทึกรายละเอียดการเข้าใช้งานโปรแกรมอรรถประโยชน์
- 4) ห้ามติดตั้งโปรแกรมที่ละเมิดลิขสิทธิ์ต้องใช้โปรแกรมที่ถูกลิขสิทธิ์เท่านั้น
- 5) ต้องติดตั้งโปรแกรมตามภารกิจและติดตั้งโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

5. การบริหารจัดการ Software และ ลิขสิทธิ์

- 1) สสวท. ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้น Software ที่หน่วยงานอนุญาตให้ใช้งาน หรือที่หน่วยงานมีลิขสิทธิ์ ผู้ใช้งานสามารถขอใช้งานได้ตามหน้าที่และความจำเป็น รวมถึงห้ามไม่ให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งหรือใช้งาน Software ที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์ หากมีการตรวจสอบพบความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ ถือว่าเป็นความผิดส่วนบุคคล ผู้ใช้งานจะต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

- 2) โปรแกรมที่หน่วยงานได้จัดเตรียมไว้ให้ใช้งาน ถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการทำงาน ห้ามมิให้
ผู้ใช้งานทำการถอดถอน เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือทำสำเนาเพื่อไปใช้งานที่อื่น ยกเว้น
ได้รับการอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายที่มีสิทธิในเรื่องลิขสิทธิ์
- 3) ผู้ใช้งานต้องพึงระวังโปรแกรมประสงค์ร้าย (Malware) ได้แก่ virus, worms, spyware
ตลอดเวลา รวมทั้งเมื่อพบสิ่งผิดปกติให้ผู้ใช้งานแจ้งกับผู้ดูแลระบบสารสนเทศโดยทันที
- 4) ห้ามลักลอบทำสำเนา เปลี่ยนแปลง ลบทิ้ง ซึ่งข้อมูล ข้อความ เอกสาร หรือสิ่งใด ๆ
ที่เป็นสินทรัพย์ของหน่วยงาน หรือของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ 6

การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and Information Access Control)

1. การควบคุมการเข้าถึงแอปพลิเคชันและสารสนเทศ

- 1) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้ผู้ใช้งานใหม่ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในหมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน ได้แก่
 - การลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่ (User Registration)
 - การบริหารสิทธิของผู้ใช้งานในการใช้งานระบบ (Privilege Management)
 - การบริหารจัดการรหัสผ่านสำหรับผู้ใช้งาน (User Password Management)
 - การทบทวนสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (Review of User Access Right)
- 2) การเข้าถึงแอปพลิเคชันผ่านทางเครือข่ายของ สสวท. ผู้ดูแลระบบต้องกำหนดให้มีการยืนยันตัวตนผู้ใช้งานที่ปลอดภัยโดยใช้ Username และ Password และกำหนดให้มีการพิสูจน์ตัวตนที่มีความมั่นคงปลอดภัยในระดับที่สูงกว่าสำหรับระบบที่มีข้อมูลที่มีความสำคัญสูง เช่น การใช้งานการยืนยันตัวตนด้วยวิธีการ OTP (One Time Password)
- 3) การเข้าถึงแอปพลิเคชันผ่านทางเครือข่ายของสาธารณะให้ใช้ช่องทาง Secure Sockets Layer Virtual Private Network : SSL VPN และต้องมีการพิสูจน์ตัวตนผู้ใช้งานที่ปลอดภัยโดยใช้ Username และ Password
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องตัดเวลาการใช้งานเครื่องลูกข่าย เมื่อเครื่องลูกข่ายนั้นไม่ได้มีการใช้งานเป็นระยะเวลา 15 นาที (Session Time-out)
- 5) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้ระบบสารสนเทศจำกัดเวลาการเชื่อมต่อ (Limitation of Connection Time) สำหรับการใช้งานเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้ 2 ชั่วโมงต่อการเชื่อมต่อ 1 ครั้ง สำหรับผู้บริหาร และ 1 ชั่วโมงต่อครั้งสำหรับพนักงาน ทั้งนี้จะต้องมีการระบุตัวตนเพื่อการเข้าใช้งานใหม่ตามช่วงเวลา ที่กำหนดไว้
- 6) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องบันทึกข้อมูลพฤติกรรมการใช้งานข้อมูลโดยจัดเก็บ Audit Log เป็น Log File ที่ใช้เก็บข้อมูลการเข้าถึงระบบของผู้ใช้งาน เพื่อตรวจสอบว่าใครเข้ามาใช้งานในระบบการตรวจสอบการบุกรุก

- 7) ในกรณีที่มีการจ้างพนักงาน Outsource เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ กำหนดมาตรการในการควบคุมการเข้าถึงแอปพลิเคชันและสารสนเทศไว้ดังนี้
- กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานเพื่อคอยกำกับดูแลการดำเนินงานต่าง ๆ ของ พนักงาน Outsource
 - แจ้งให้พนักงาน Outsource รับทราบและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
 - กำหนดให้พนักงาน Outsource ลงนามสัญญาการรักษาความลับ
 - ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดให้ Outsource ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในหมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน

2. กำหนดคุณสมบัติการ Login ที่มีความมั่นคงปลอดภัยสำหรับระบบสารสนเทศ

- 1) ไม่มีหรือไม่แสดง Function ให้ความช่วยเหลือระหว่างที่ทำการ Login
- 2) บันทึกความพยายามในการ Login ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จและแสดงประวัติการ Login 3 ครั้งล่าสุด
- 3) ตัดการเชื่อมต่อหลังจากที่ Login ไม่ประสบความสำเร็จเกินกว่า 5 ครั้ง
- 4) เมื่อมีการใส่ข้อมูลบัญชีผู้ใช้งานและรหัสผ่านที่ไม่ถูกต้อง ให้แสดงข้อความรวมๆ ได้แก่ “ข้อมูลการ Login ไม่ถูกต้อง”
- 5) ให้แสดงข้อความเตือนที่หน้าจอภายหลังจากการ Login เสร็จสิ้น
- 6) ไม่แสดงรายละเอียดของระบบใด ๆ จนกว่าการ Login สำเร็จ

3. การแยกระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญสูง

- 1) ระบบที่มีความสำคัญต่อองค์กรสูงต้องถูกแยกออกจากระบบสารสนเทศอื่น ๆ ได้แก่ ระบบเงินเดือน ระบบประเมินผลพนักงาน ระบบข้อสอบและเฉลย เป็นต้น
- 2) ระบบที่มีความสำคัญต่อองค์กรสูง ไม่อนุญาตให้เข้าถึงผ่านอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ หรือ การปฏิบัติงานจากภายนอกได้
- 3) ต้องจัดทำระบบสำรองของระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญสูงต่อองค์กร ตามแนวปฏิบัติหมวดที่ 2 การสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ และการเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องมีเครื่องมือ (Tools) เพื่อใช้สำหรับตรวจสอบสภาพพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ ระบบ Network Monitoring ระบบ Application Monitoring

4. การปฏิบัติงานจากภายนอกองค์กร (Teleworking)

- 1) กำหนดการเข้าถึงแอปพลิเคชันและสารสนเทศของ สสวท. ได้ 2 ช่องทางดังนี้
 - การเข้าถึงผ่านแอปพลิเคชันและสารสนเทศที่เปิดให้ใช้งานจากภายนอกได้โดยตรง ได้แก่ Website ของ สสวท. ระบบ e-mail
 - การเข้าถึงแอปพลิเคชันและสารสนเทศของ สสวท. ผ่านระบบ SSL VPN
- 2) ผู้ใช้งานได้รับสิทธิการเข้าใช้งานระบบสารสนเทศจากภายนอกหน่วยงานดังข้อ 1) ข้างต้น ดังแสดงในแนวปฏิบัติหมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ ข้อ 2 การบริหารสิทธิผู้ใช้งานในระบบ (Privilege Management) ซึ่งสามารถเข้าใช้งานได้โดยใช้ Username และ Password ของตนเอง
- 3) ในกรณีที่ผู้ใช้งานเป็น Outsource หรือบุคคลภายนอก ต้องได้รับอนุญาตจากฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศก่อนการเข้าใช้งาน ซึ่งสามารถเข้าใช้งานได้โดยการให้ Username และ Password ที่ตนเองได้รับ
- 4) ผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องกำหนดสิทธิการเข้าถึงแอปพลิเคชันและสารสนเทศให้ผู้ใช้งานเข้าถึงแต่เพียงบริการที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
- 5) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเข้ากับแอปพลิเคชันและระบบสารสนเทศผ่านช่องทางการปฏิบัติงานจากภายนอกองค์กร ต้องได้รับการติดตั้ง Anti-Virus ที่ได้รับการ Update อย่างสม่ำเสมอ และมีการ Update ระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนที่ 7

การควบคุมการเข้าถึงเครื่องแม่ข่าย (Server)

1. การควบคุมการเข้าถึงเครื่องแม่ข่ายให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติหมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการการเข้าถึงผู้ใช้งาน ส่วนที่ 4 การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่าย ส่วนที่ 5 การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ และส่วนที่ 6 การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ
2. การควบคุมการเข้าถึงเครื่องแม่ข่ายทางด้านกายภาพให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติหมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 8 เรื่องความมั่นคงปลอดภัยด้านกายภาพ (Physical Security)
3. ผู้ดูแลระบบต้องติดตั้งโปรแกรม Anti-Virus บนเครื่องแม่ข่ายและบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานตรวจสอบการทำงานของโปรแกรมดังกล่าวให้มีการอัปเดตฐานข้อมูล Virus Signature อย่างสม่ำเสมอ และตรวจสอบการติดของ Virus ที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและดำเนินการแก้ไขตามความจำเป็น
4. ผู้ดูแลระบบต้องสมัครเป็นสมาชิกตามเว็บไซต์หรือหน่วยงานที่มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เช่น ThaiCERT ติดตามข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ และดำเนินการต่าง ๆ ตามสมควร
5. ผู้ดูแลระบบต้องติดตามข้อมูลข่าวสารและดำเนินการแก้ไขช่องโหว่บนเครื่องแม่ข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้งานตามความจำเป็น
6. ผู้ดูแลระบบต้องมอบหมายผู้ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการสแกนเพื่อตรวจสอบช่องโหว่ของระบบและ/หรือ ดำเนินการทดสอบการบุกรุกระบบทุก ๆ 2-3 ปี ประเมินช่องโหว่ที่ตรวจพบ วางแผนดำเนินการ ปิดช่องโหว่ และยืนยันการปิดช่องโหว่เหล่านั้น
7. ผู้ดูแลระบบต้องตั้งค่าเครื่องแม่ข่าย ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และโปรแกรมบนเครื่องแม่ข่ายให้มีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยที่กำหนด และตรวจสอบการตั้งค่าทุก ๆ 2-3 ปี
8. ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบบัญชีผู้ใช้งานทั้งบนระบบที่ใช้ในการให้บริการ และระบบที่ใช้ในการทดสอบให้แยกบัญชีกัน และไม่ใช้บัญชีผู้ใช้งานเดียวกัน
9. การควบคุมการเปลี่ยนแปลงเครื่องแม่ข่าย ระบบสารสนเทศ และอุปกรณ์ในระบบเครือข่าย เมื่อมีความจำเป็นต้องแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงระบบ ผู้ดูแลระบบต้องปฏิบัติ ดังนี้
 - 1) บันทึกคำขออนุมัติและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องของการเปลี่ยนแปลงระบบ
 - 2) ทหารหรือการเปลี่ยนแปลงนั้นกับผู้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 3) พิจารณาระดับผลกระทบและความเร่งด่วนของการเปลี่ยนแปลงนั้น

- 4) จัดทำแผนดำเนินการเปลี่ยนแปลง
- 5) จัดทำแผนถอยหลังกลับพร้อมทั้งสำรองข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของระบบนั้นตามความจำเป็น
- 6) เสนอบันทึกรายการขออนุมัติ แผนดำเนินการเปลี่ยนแปลง และแผนถอยกลับต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- 7) ประกาศช่วงระยะเวลาการติดตั้งระบบให้ผู้ใช้งานได้รับทราบก่อนล่วงหน้า
- 8) ทดสอบการเปลี่ยนแปลงนั้นกับระบบทดสอบ (สำหรับกรณีที่สามารถทำได้) รวมทั้งร่วมกับผู้ใช้งานและผู้ที่เกี่ยวข้องในการทดสอบจนกระทั่งมั่นใจว่าไม่มีปัญหาใด ๆ
- 9) ติดตั้งบนระบบจริง
- 10) เปิดระบบใช้งาน
- 11) ประกาศแจ้งให้ผู้ใช้งานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบตามความจำเป็น
- 12) เผื่อระวังว่าระบบมีปัญหาข้างเคียงใด ๆ เกิดขึ้นหรือไม่ โดยประมาณ 1-2 สัปดาห์ เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขตามความจำเป็น

ส่วนที่ 8

ความมั่นคงปลอดภัยด้านกายภาพ (Physical Security)

1. การรักษาความปลอดภัยด้านกายภาพ (Physical Security management)

- 1) กำหนดระดับความสำคัญของพื้นที่หรือจำแนกพื้นที่การใช้งาน
- 2) พื้นที่ที่มีระบบสารสนเทศอยู่ภายใน ได้แก่ Data Center ให้ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยเพื่อแจ้งเตือนเมื่อมีการบุกรุก
- 3) ดำเนินการทดสอบระบบป้องกันการบุกรุกทางกายภาพเพื่อตรวจสอบว่ายังใช้งานได้ตามปกติ
- 4) ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับควบคุมการเข้าถึงอุปกรณ์สารสนเทศขณะไม่มีผู้ใช้บริการ เพื่อป้องกันอุปกรณ์ขณะไม่มีผู้ใช้งานอุปกรณ์ โดยกำหนดข้อปฏิบัติดังนี้
 - หากมีพนักงานตรวจพบอุปกรณ์สารสนเทศที่ถูกละทิ้งโดยไม่มีผู้ใช้งานใกล้เคียง ให้ แจ้งผู้ดูแลระบบสารสนเทศเพื่อป้องกันการโจรกรรมข้อมูลจากผู้ไม่ประสงค์ดีต่อไป
 - ผู้ใช้งานต้องปิดประตูหน้าต่างของพื้นที่ที่มีการติดตั้งระบบสารสนเทศให้ล็อกอยู่เสมอเมื่อไม่มีผู้ใช้งาน
 - ผู้ใช้งานต้องป้องกันมิให้ผู้อื่นสามารถเข้าใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ระบบ สารสนเทศของตนโดยต้องใส่รหัสผ่านให้ถูกต้องก่อนเข้าใช้งาน
 - ผู้ใช้งานต้อง logout ออกจากระบบสารสนเทศทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานหรือไม่อยู่ที่หน้าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน

2. การควบคุมการเข้า - ออก (Physical Entry Control) โดยผู้ดูแลระบบสารสนเทศต้องควบคุมการเข้า-ออก ดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีการบันทึกเวลาเข้า-ออก ของบุคคลที่เข้าพื้นที่สำคัญ
- 2) มีกลไกการอนุญาตการเข้าถึงพื้นที่ของบุคคลภายนอก
- 3) มีการควบคุมพื้นที่ที่มีข้อมูลสำคัญหรือประมวผล
- 4) ไม่อนุญาตให้ผู้ไม่มีกิจเข้าไปในพื้นที่เว้นแต่ได้รับอนุญาต
- 5) มีการพิสูจน์ตัวตน ได้แก่ แสดงบัตรผ่าน การใช้แถบแม่เหล็ก การใช้รหัสผ่าน เป็นต้น เพื่อ ควบคุมการเข้า-ออก ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะ Data Center
- 6) บุคคลภายนอกต้องติดบัตรให้เห็นเด่นชัดจนตลอดเวลาที่อยู่ภายใน สสวท.

- 7) จัดให้มีการดูแลและเฝ้าระวังการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอกขณะปฏิบัติงานภายในพื้นที่ หรือบริเวณที่มีความสำคัญ
- 8) จัดให้มีการทบทวน หรือยกเลิกสิทธิการเข้าถึงพื้นที่หรือบริเวณที่มีความสำคัญอย่างสม่ำเสมอ
- 9) ห้ามถ่ายภาพบริเวณที่มีความสำคัญ ได้แก่ ห้อง Server เป็นต้น

3. การจำกัดบริเวณสำหรับการเข้าถึงหรือส่งมอบผลิตภัณฑ์โดยบุคคลภายนอก (Public Access Delivery and Loading Area)

- 1) จำกัดการเข้าถึงพื้นที่หรือบริเวณที่มีการส่งมอบหรือขนถ่ายอุปกรณ์ เพื่อป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 2) จำกัดบุคลากรซึ่งสามารถเข้าถึงพื้นที่ส่งมอบนั้น
- 3) จัดพื้นที่หรือบริเวณส่งมอบไว้ในบริเวณต่างหาก เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าถึงพื้นที่อื่น ๆ ภายใน สสวท.
- 4) ให้ตรวจสอบวัสดุที่เป็นอันตรายก่อนที่จะโอนย้ายวัสดุนั้นไปยังพื้นที่ที่มีการใช้งาน
- 5) ตรวจสอบและลงทะเบียนหรือขึ้นบัญชีอุปกรณ์ที่ส่งมอบโดยผู้ถูกจ้าง ผู้ขาย หรือผู้ให้บริการภายนอกให้สอดคล้องกับระเบียบพัสดุ

4. การจัดวางหรือการป้องกันอุปกรณ์ (Equipment Siting and Protection)

- 1) จัดวางอุปกรณ์ในพื้นที่หรือบริเวณที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 2) อุปกรณ์ที่มีความสำคัญให้แยกเก็บไว้ในอีกพื้นที่หนึ่งที่มีความมั่นคงปลอดภัย
- 3) ไม่ให้มีการนำอาหาร เครื่องดื่ม และสูบบุหรี่ในบริเวณหรือพื้นที่ที่มีระบบสารสนเทศ
- 4) ดำเนินการตรวจสอบ และดูแลสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่มีระบบสารสนเทศอยู่ภายใน เพื่อป้องกันความเสียหายต่ออุปกรณ์ ได้แก่ การตรวจสอบระดับอุณหภูมิ ความชื้น เป็นต้น

5. ระบบและอุปกรณ์สนับสนุนการทำงาน (Supporting utilities)

- 1) มีระบบและอุปกรณ์สนับสนุนการทำงานของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอต่อการทำงานดังต่อไปนี้
 - ระบบสำรองไฟฟ้า (UPS)
 - เครื่องกำเนิดกระแสไฟฟ้าสำรอง (Generator)
 - ระบบระบายอากาศ
 - ระบบปรับอากาศ และควบคุมความชื้น
 - ระบบดับเพลิง

- 2) ให้ใช้เครื่องกำเนิดกระแสไฟฟ้าสำรองสำหรับ Data Center เพื่อจ่ายไฟสำรองให้ทั้งในระดับเครื่องแม่ข่าย อุปกรณ์เครือข่าย และอุปกรณ์สนับสนุน ในกรณีที่กระแสไฟฟ้าหลักเกิดการหยุดชะงักหรือดับเป็นระยะเวลายาวนาน
- 3) กำหนดให้จัดทำแผนฉุกเฉินสำหรับ เครื่องกำเนิดกระแสไฟฟ้าสำรอง ระบบระบายอากาศ ระบบปรับอากาศ ระบบควบคุมความชื้น และระบบดับเพลิง
- 4) ให้จัดทำสวิตช์ฉุกเฉินไวใกล้กับบริเวณทางออกของห้องเครื่อง เพื่อให้สามารถปิดสวิตช์ดับอุปกรณ์ทั้งหมดได้ โดยทันทีทันใดและอย่างรวดเร็ว
- 5) ให้มีการตรวจสอบหรือทดสอบระบบสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความเสี่ยงความล้มเหลวในการทำงานของระบบ
- 6) ติดตั้งระบบแจ้งเตือนในพื้นที่สำคัญ เพื่อแจ้งเตือนกรณีที่ระบบสนับสนุนการทำงานภายในห้องเครื่องทำงานผิดปกติหรือหยุดการทำงาน

6. การเดินสายไฟ สายสื่อสาร และสายเคเบิลอื่น ๆ (Cabling Security)

- 1) สายเคเบิลที่ต้องวางผ่านเข้าไปบริเวณที่มีบุคคลภายนอกเข้าถึงได้นั้น ต้องมีการร้อยท่อสายสัญญาณต่าง ๆ เพื่อป้องกันการดักจับสัญญาณ การตัดสายเพื่อก่อให้เกิดความเสียหาย รวมถึงป้องกันสัตว์ต่าง ๆ มากัดสาย
- 2) ให้เดินสายสัญญาณสื่อสารและสายไฟฟ้าออกจากกัน เพื่อป้องกันการแทรกแซงรบกวนของสัญญาณซึ่งกันและกัน
- 3) ทำป้ายชื่อกำกับสายสัญญาณและอุปกรณ์ เพื่อป้องกันการติดต่อสัญญาณผิดเส้น
- 4) จัดทำแผงผังสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ ให้ครบถ้วนถูกต้อง
- 5) ตู้ Rack ที่มีสายสัญญาณสื่อสารต่าง ๆ ให้ปิดสลักให้สนิท เพื่อป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก

7. การบำรุงรักษาอุปกรณ์ (Equipment Maintenance)

- 1) ให้กำหนดการบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด
- 2) ปฏิบัติตามคำแนะนำในการบำรุงรักษาตามผู้ผลิตแนะนำ
- 3) จัดเก็บบันทึกกิจกรรมการบำรุงรักษาอุปกรณ์สำหรับการให้บริการทุกครั้ง เพื่อใช้ในการตรวจสอบหรือประเมินในภายหลัง
- 4) จัดเก็บบันทึกปัญหาและข้อบกพร่องของอุปกรณ์ที่พบ เพื่อใช้ในการประเมินและปรับปรุงอุปกรณ์ดังกล่าว
- 5) ควบคุมและสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทผู้รับเหมาบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ ที่มาทำการบำรุงรักษาอุปกรณ์ภายใน สสวท.

- 6) ควบคุมการส่งอุปกรณ์ออกไปซ่อมแซมนอกสถานที่เพื่อป้องกันการสูญหายหรือการเข้าถึง ข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 7) จัดให้มีการอนุมัติสิทธิการเข้าถึงอุปกรณ์ที่มีข้อมูลสำคัญของผู้รับจ้างที่บำรุงรักษาอุปกรณ์ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

8. การป้องกันอุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่นอกสำนักงาน (Security of Equipment Off-Premises)

- 1) กำหนดมาตรการความปลอดภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการนำสิ่งอุปกรณ์ หรือทรัพย์สินของ สสวท. ออกไปใช้นอกสำนักงาน
- 2) ไม่ทิ้งสิ่งอุปกรณ์หรือทรัพย์สินของ สสวท. ไว้ลำพังในที่สาธารณะ
- 3) ให้ผู้ที่มีความรับผิดชอบดูแลอุปกรณ์หรือทรัพย์สินของ สสวท. เสมือนเป็นทรัพย์สินของตนเอง

9. การจำกัดอุปกรณ์หรือการนำอุปกรณ์กลับมาใช้อีกครั้ง (Secure Disposal or Reuse of Equipment)

- 1) ให้ทำลายข้อมูลในอุปกรณ์ก่อนที่จะดำเนินการจำหน่ายอุปกรณ์ดังกล่าว
- 2) ใช้วิธีการทำลายข้อมูลตามแนวปฏิบัติ หมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 3 หน้าที่รับผิดชอบของผู้ใช้งาน ข้อที่ 4. การทำลายสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนที่จะอนุญาตให้ผู้อื่นนำอุปกรณ์ตัวนั้นไปใช้งานต่อ เพื่อป้องกันไม่ให้เข้าถึงข้อมูลนั้นได้

10. การนำทรัพย์สินออกนอกสำนักงาน (Removal of Property)

- 1) ให้มีการขออนุญาตก่อนนำอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ออกนอกสำนักงาน
- 2) บันทึกการนำอุปกรณ์ก่อนออกนอกสำนักงานและบันทึกการส่งคืน เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานป้องกันการสูญหาย

ส่วนที่ 9

การพัฒนาหรือจัดหาระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย (Secure System Development and Acquisition)

1. การพัฒนาหรือจัดหาระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย

ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ ควบคุมการพัฒนาหรือจัดหาระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัย ดังนี้

- 1) จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงและระบุข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Requirements) ของระบบที่จะจัดหาหรือพัฒนาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ข้อกำหนดดังกล่าวอย่างน้อยควรครอบคลุมประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังนี้
 - กำหนดคุณสมบัติของการ Login เข้าสู่ระบบที่มีความมั่นคงปลอดภัยอย่างน้อย ดังนี้
 - การไม่แสดงชื่อหรือรายละเอียดของระบบจนกว่าจะ Login สำเร็จ
 - การไม่มีหรือไม่แสดงฟังก์ชันให้การช่วยเหลือในระหว่างที่ทำการ Login เข้าใช้งาน
 - การตัดการเชื่อมต่อหลังจากที่ทำการ Login ไม่สำเร็จเกินกว่า 3 ครั้ง
 - การบันทึกข้อมูลความสำเร็จหรือการล้มเหลวในการ Login แต่ละครั้งของผู้ใช้งาน (เพื่อใช้ในการตรวจสอบในภายหลัง)
 - การไม่แสดงข้อมูลรหัสผ่านให้เห็นบนจอในขณะที่ผู้ใช้งานใส่ข้อมูลรหัสผ่านของตน
 - การแสดงข้อความเตือนที่หน้าจอภายหลังจากการ Login เสร็จสิ้น ข้อความเตือนดังกล่าว ได้แก่ “ระบบงานนี้เป็นระบบที่เป็นทรัพย์สินของ สสวท. การใช้งานจะต้องได้รับการอนุมัติก่อนเท่านั้นจึงจะสามารถใช้งานได้ ผู้ที่ไม่ได้รับสิทธิและเข้ามาใช้ระบบงาน หากมีการตรวจพบและเป็นความผิด จะดำเนินการลงโทษทางวินัย หรือดำเนินการทางกฎหมายตามความเหมาะสม สสวท. มีสิทธิในการตรวจสอบพฤติกรรมการใช้งานในระหว่างที่ผู้ใช้งานใช้ระบบงานนี้โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัว”
 - กำหนดการตั้งรหัสผ่านให้มีความมั่นคงปลอดภัยสำหรับการเข้าถึงระบบโดยให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติการใช้งานรหัสผ่านอย่างปลอดภัยของ สสวท.

- กรณีระบบมีข้อมูลที่มีความสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลลับ ข้อมูลส่วนบุคคล และ ข้อมูลนั้นจะมีการส่งผ่านไปมาบนเครือข่ายระหว่างเครื่องลูกข่ายกับเครื่องแม่ข่ายสำหรับให้บริการ ต้องกำหนดให้มีการเข้ารหัสลับกับข้อมูลที่มีการรับส่งนั้น
 - กรณีระบบมีความจำเป็นต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับว่าถูกเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในระหว่างทางที่ส่งมาหรือไม่ หรือมีความจำเป็นต้องตรวจสอบตัวตนของผู้ส่งข้อมูล พิจารณากำหนดให้มีการใช้การลงลายมือชื่อดิจิทัล
 - พิจารณากำหนดให้มีการตัดและหมดเวลาการใช้งานหลังจากที่ไม่ได้ใช้ระบบ เกินกว่าระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ เช่น 15-30 นาที
 - การบันทึกข้อมูลล็อกเพื่อแสดงการเข้าถึงหรือใช้ระบบ อย่างน้อยข้อมูลล็อกควรมีชื่อบัญชีผู้ใช้งานที่ Login เข้าใช้ระบบ หมายเลข IP Address ของเครื่องของผู้ใช้งานนั้น วันเวลาที่เข้าใช้ระบบ และความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในการ Login ของผู้ใช้งาน
- 2) พัฒนาหรือจัดการระบบให้สอดคล้องตามข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัยในข้อที่แล้ว
 - 3) พัฒนาหรือจัดการระบบเพื่อให้มีหน้าจอสำหรับผู้ดูแลระบบสารสนเทศเพื่อทำการบันทึกเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือถอดถอนสิทธิของผู้ใช้งานได้
 - 4) กำหนดให้มีการจัดทำแผนการทดสอบระบบ นำเสนอแผนดังกล่าวเพื่อพิจารณาอนุมัติโดยผู้มีอำนาจ ดำเนินการทดสอบตามแผนฯ บันทึกผลการทดสอบ และรายงานผลการทดสอบให้ผู้มีอำนาจได้รับทราบเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงหรือแก้ไขต่าง ๆ ตามความจำเป็น แผนการทดสอบที่จัดทำอย่างน้อยประกอบด้วย
 - แผนการทดสอบ UAT (User Acceptance Test)
 - แผนการทดสอบ System Integration Test
 - แผนการทดสอบข้อกำหนดด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Test)
 - 5) ไม่อนุญาตการนำข้อมูลสำคัญของ สสวท. ได้แก่ ข้อมูลลับ และข้อมูลส่วนบุคคล ไปใช้ในการทดสอบกับระบบงานเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล เว้นเสียแต่ได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงก่อน และหากเป็นไปได้ ให้ตัดข้อมูลส่วนที่เป็นความลับ หรือข้อมูลส่วนบุคคลทิ้งไป ให้เหลือเฉพาะส่วนที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการทดสอบ

2. การติดตั้งระบบลงไปยังเครื่องแม่ข่ายสำหรับให้บริการ

ภายหลังจากที่ระบบพัฒนาเสร็จแล้วและพร้อมติดตั้ง ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ ควบคุมการติดตั้งระบบลงไปยังเครื่องแม่ข่ายสำหรับให้บริการดังนี้

- 1) กำหนดให้เฉพาะผู้ดูแลระบบหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายที่มีความชำนาญเท่านั้น ที่จะเป็นผู้ดำเนินการติดตั้ง
- 2) ทดสอบการบูทระบบกรณีที่เป็นระบบที่มีความสำคัญหรือเป็นระบบที่จะมีการติดตั้งและให้บริการอยู่บนอินเทอร์เน็ต
- 3) ตรวจสอบและแก้ไขช่องโหว่ของซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และโปรแกรมต่าง ๆ ในระบบ (เช่น ซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการ ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล) เพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขให้ระบบมีความสมบูรณ์และมั่นคงปลอดภัย
- 4) ตั้งค่าเครื่องแม่ข่าย ซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน และโปรแกรมบนเครื่องแม่ข่ายให้มีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยที่กำหนด
- 5) ในกรณีที่เป็นการติดตั้งระบบเพื่อทดแทนระบบเดิม ให้ทำการสำรองข้อมูลที่จำเป็น เช่น ฐานข้อมูล ซอฟต์แวร์ ค่า Configuration หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบนั้น หากการติดตั้งทำไม่สำเร็จ จะได้สามารถถอยหลังกลับไปใช้ระบบเดิมได้
- 6) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแปลงข้อมูลในระบบเดิมไปสู่ข้อมูลบนระบบใหม่ที่จะทำการติดตั้ง ให้กำหนดแผนการถ่ายโอนหรือแปลงข้อมูลจากระบบเดิมไปสู่ระบบใหม่ ถ่ายโอนข้อมูลตามแผนฯ และร่วมกับผู้ใช้งานเพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่มีการถ่ายโอนไปนั้นมีความถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่
- 7) กำหนดพื้นที่หรือบริเวณที่จะทำการติดตั้งระบบที่มีความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพเพียงพอ
- 8) คำนวณและตรวจสอบปริมาณความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าและเครื่องสำรองไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการของระบบ
- 9) ตรวจสอบและปิด Port ต่าง ๆ บนระบบที่ไม่มีความจำเป็นในการใช้งาน
- 10) สำหรับซอฟต์แวร์และโปรแกรมในระบบที่จะทำการติดตั้งประเภทไฟร์แวย์ หรือแชร์แวย์ ตรวจสอบก่อนที่จะทำการติดตั้งว่าสามารถใช้งานได้ด้วยเงื่อนไขใดบ้าง และจะต้องไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้ผลิตซอฟต์แวร์นั้น
- 11) ตรวจสอบและลบบัญชีผู้ใช้งานในระบบที่ไม่ได้มีการใช้งาน ซึ่งรวมถึงบัญชีผู้ใช้งานที่ติดมากับซอฟต์แวร์และโปรแกรมในระบบนั้น
- 12) กำหนดให้มีการจัดเก็บ Source Code และ Library สำหรับซอฟต์แวร์ของระบบไว้ในสถานที่ที่มีความปลอดภัยและจำกัดการเข้าถึงเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

- 13) กำหนดวิธีเรียกเวอร์ชันของ Source Code และ Library สำหรับซอฟต์แวร์ของระบบ
เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง Source Code หรือ Library จะต้องเปลี่ยนแปลงเวอร์ชันให้
ถูกต้องตามวิธีการที่กำหนดไว้

เอกสารหมวดที่ 2

การสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ การเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน และการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Backup, IT Continuity Plan and Cyber Incident Response Plan)

ส่วน	เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1	การสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ การเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน และการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Backup, IT Continuity Plan and Cyber Incident Response Plan)	39

หมวดที่ 2

การสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ การเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน และการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Backup, IT Continuity Plan and Cyber Incident Response Plan)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และในเวลาที่ต้องการ โดยกำหนดแนวทางการสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์รวมทั้งการทดสอบ การเก็บรักษา จัดทำและการทดสอบแผนฉุกเฉิน
2. เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้รับผิดชอบ

1. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ผู้ดูแลระบบ

ขอบเขต

แนวปฏิบัติในหมวดนี้ครอบคลุมถึง พนักงาน และบุคคลภายนอก ที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ สสวท.

ส่วนที่ 1

การสำรองข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ การเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน และการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Backup, IT Continuity Plan and Cyber Incident Response Plan)

1. การสำรองข้อมูลและกู้คืนข้อมูลกำหนดให้ใช้แนวปฏิบัติในการจัดทำนโยบายการสำรองและกู้คืน ข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดให้จัดทำบัญชีระบบสารสนเทศที่มีความสำคัญทั้งหมดของหน่วยงาน และจัดทำระบบสำรองที่เหมาะสม และจัดทำแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 2) กำหนดให้มีการสำรองข้อมูลของระบบสารสนเทศ และกำหนดความถี่ในการสำรองข้อมูล
 - หากระบบใดที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ต้องกำหนดให้มีความถี่ในการสำรองข้อมูลมากขึ้นโดยให้มี วิธีการสำรองข้อมูล ดังนี้
 - กำหนดประเภท และความถี่ในการสำรองของข้อมูล อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล จากฐานข้อมูลของระบบ ค่าคอนฟิกูเรชันของระบบ และของระบบปฏิบัติการที่ใช้
 - กำหนดรูปแบบการสำรองข้อมูลให้เหมาะสมกับข้อมูลที่จะทำการสำรอง
 - บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสำรองข้อมูล ได้แก่ ผู้รับผิดชอบ ผู้ดำเนินการ วัน/เวลา ขนาดข้อมูลที่สำรอง ความสำเร็จ หรือข้อผิดพลาด
 - จัดเก็บข้อมูลที่สำรองไว้นอกสถานที่ ระยะทางระหว่างสถานที่ที่จัดเก็บข้อมูลสำรอง กับหน่วยงานควรห่างกันเพียงพอไม่ให้เกิดผลกระทบต่อข้อมูลที่จัดเก็บไว้นอกสถานที่ ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกับหน่วยงาน
 - จัดทำขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการกู้คืนข้อมูลที่เสียหายจากข้อมูลที่ได้สำรองเก็บไว้
 - ตรวจสอบและทดสอบการกู้คืนข้อมูลให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งรวมถึงเวลากู้คืนระบบ และปริมาณข้อมูลสูญหายที่ยอมรับได้

ให้ผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศผู้ดูแลระบบเครือข่ายให้กำกับดูแลการสำรองข้อมูลดังนี้

รายการ	ข้อมูลที่ขอสำรอง	ความถี่ในการสำรองข้อมูล	ความถี่ในการตรวจสอบสื่อบันทึกข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ
อุปกรณ์เครือข่าย Network Equipment	ค่า Configuration Policies Rules	- รายสัปดาห์ (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลระบบเครือข่าย
ฐานข้อมูลของแต่ละระบบงาน	- ค่า Configuration ของระบบปฏิบัติการ - ค่า Configuration ของโปรแกรมฐานข้อมูล	- รายสัปดาห์ (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลฐานข้อมูลในแต่ละระบบ
	- ฐานข้อมูล - Log ฐานข้อมูล - ข้อมูลที่มีความสำคัญต่อระบบ	- ทุกวัน เวลา 24:00 (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลฐานข้อมูลในแต่ละระบบ
ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	- ค่า Configuration ของระบบปฏิบัติการ - ค่า Configuration ของ MS-Exchange	- รายสัปดาห์ (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
	- ฐานข้อมูล (Exchange DB) - Exchange DB Log	- ทุกวัน เวลา 24:00 (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
ระบบ Web Server	- ค่า Configuration ของระบบปฏิบัติการ - ค่า Configuration ของ Web Service	- รายเดือน (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลระบบ Web Server
	ข้อมูลบน Website ที่เผยแพร่	- รายเดือน (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลระบบ Web Server
ระบบ File Sharing SharePoint	- ค่า Configuration ของระบบปฏิบัติการ - ค่า Configuration ของ Files Service - ค่า Configuration ของ SharePoint	- รายสัปดาห์ (เป็นปกติ) - ก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลง	- 6 เดือนต่อครั้ง (แบบสุ่ม) - ปีละครั้ง (แบบสมบูรณ์)	- ผู้ดูแลระบบสำรองข้อมูล - ผู้ดูแลระบบ SharePoint

ตารางที่ 2 : วิธีการกำกับดูแลการสำรองข้อมูล

- 3) การสำรองข้อมูลนอกเหนือจากข้อกำหนดข้างต้น การกำหนดความถี่ในการสำรองข้อมูลขึ้นอยู่กับความสำคัญของข้อมูลและการยอมรับความเสี่ยงที่กำหนดโดยผู้รับผิดชอบข้อมูลหรือ ผู้รับผิดชอบระบบ
- 4) กำหนดขั้นตอนการจัดทำสำรองข้อมูล และการกู้คืนข้อมูลอย่างถูกต้อง ครอบคลุมทั้งส่วนอุปกรณ์และซอฟต์แวร์
- 5) ข้อมูลที่สำรองไว้ต้องได้รับกระบวนการพิสูจน์ความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูลที่สำรองทุกครั้ง
- 6) จัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินให้สามารถกู้คืนระบบกลับคืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด
- 7) การสำรองข้อมูลและการกู้ข้อมูลของทุกระบบ ต้องถูกบันทึกเป็นเอกสาร และมีการตรวจสอบความถูกต้องเป็นระยะ ๆ
- 8) ต้องตรวจสอบรายงานบันทึกการจัดเก็บสื่อข้อมูลที่สถานที่จัดเก็บข้อมูลสำรองเป็นประจำทุกปี หรือตามความเหมาะสม
- 9) สื่อบันทึกข้อมูลสำรองต้องมีการเปลี่ยนตามอายุการใช้งานและประเภทของสื่อ

2. ต้องจัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง โดยต้องปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ

- 1) จัดทำแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีรายละเอียด ตามแผนความพร้อมกรณีฉุกเฉินฯ ซึ่งครอบคลุมหัวข้อ ดังนี้
 - ประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบที่มีความสำคัญเหล่านั้น และกำหนดมาตรการเพื่อลด ความเสี่ยง ได้แก่ ไฟดับเป็นระยะเวลานาน ไฟไหม้ แผ่นดินไหว และการชุมนุมประท้วง ทำให้ไม่สามารถเข้ามาใช้ระบบงานได้
 - ประเมินผลกระทบของการหยุดชะงักต่อการดำเนินงานของ สสวท.
 - วางกลยุทธ์การสร้างความต่อเนื่องทางธุรกิจ (กล่าวคือ เตรียมทรัพยากรที่จำเป็นด้านบุคลากร ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และข้อมูล เพื่อให้พร้อมในการกู้คืนระบบ)
 - กำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
 - กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ในการกู้คืนระบบ
 - กำหนดช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนสำหรับการติดต่อกับผู้ให้บริการภายนอก
 - กำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการสำรองข้อมูล และการทดสอบกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้

- สร้างความตระหนัก หรือให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการปฏิบัติ หรือสิ่งที่ต้องทำเมื่อเกิดเหตุเร่งด่วน
- 2) ทบทวนเพื่อปรับปรุงแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้เหมาะสม และสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - 3) ต้องทดสอบสภาพพร้อมใช้งานของระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และระบบแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - 4) ทบทวนระบบสารสนเทศ ระบบสำรอง และระบบแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินที่เพียงพอต่อสภาพความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของแต่ละหน่วยงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3. ต้องจัดทำแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้น และเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถรับมือได้อย่างแท้จริง

- 1) จัดทำแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์โดยมีรายละเอียดซึ่งครอบคลุมหัวข้อ ดังนี้
 - ประเมินความเสี่ยงของภัยคุกคามทางไซเบอร์ (เช่น ระบบถูกโจมตี หน้าเว็บไซต์ขององค์กรถูกเปลี่ยน ไวรัสที่ทำการเข้ารหัสลับกับข้อมูลบนเครื่องแม่ข่าย)
 - กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผน
 - เตรียมทรัพยากรที่จำเป็นด้านบุคลากร ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และข้อมูลเพื่อให้พร้อมในการดำเนินการตามแผน
 - กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ในการรับมือกับเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้น
 - กำหนดช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนสำหรับการติดต่อกับผู้ให้บริการภายนอก
 - สร้างความตระหนัก หรือให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่าง ๆ หรือสิ่งที่ต้องทำเมื่อเกิดเหตุ
- 2) เชื่อมโยงแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เข้ากับแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้เห็นและเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นที่จำเป็นต้องใช้แผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉินเพื่อกู้คืนระบบที่เกิดการหยุดชะงัก
- 3) ทบทวนเพื่อปรับปรุงแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ใหม่ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 4) ทดสอบแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 5) เชื่อมโยงการทดสอบแผนการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์เข้ากับแผนเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉิน

เอกสารหมวดที่ 3

การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง

ส่วน	เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1	การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ	45

หมวดที่ 3

การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงของระบบสารสนเทศและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้กับระบบสารสนเทศ

ผู้รับผิดชอบ

1. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ผู้ตรวจสอบภายใน
3. ผู้ตรวจสอบภายนอก
4. ผู้ดูแลระบบที่ได้รับมอบหมาย

ขอบเขต

แนวปฏิบัติในหมวดนี้ครอบคลุมถึง พนักงาน และบุคคลภายนอกที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ สสวท.

ส่วนที่ 1

การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

1. การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Risk Assessment)

- 1) ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ สสวท. ต้องจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ โดยต้องมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังนี้
 - ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ (information security audit and assessment) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงจะต้องดำเนินการ โดยผู้ตรวจสอบภายในหน่วยงาน โดยดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายในจะต้องเน้นการตรวจตามแผนงานขององค์กร แผนกลยุทธ์ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบงานสำคัญขององค์กร และตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารระดับสูงของบริษัท
 - ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงจะต้องดำเนินการโดยผู้ตรวจสอบภายนอกหน่วยงาน โดยดำเนินการอย่างน้อย 2 ปีครั้ง โดยวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายนอก จะขึ้นอยู่กับขอบเขตการจ้าง แต่สามารถใช้วัตถุประสงค์เดียวกับการตรวจสอบภายในได้ สสวท. สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความสนใจเป็นพิเศษ และต้องการให้ตรวจสอบ อนึ่ง การตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายนอกโดยทั่วไปจะได้มุมมองและทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ตรวจสอบภายใน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยขององค์กรได้ดียิ่งขึ้น จึงถือได้ว่าเป็นวัตถุประสงค์สำคัญอีกอันหนึ่งของการตรวจสอบ
- 2) แนวทางการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงที่ต้องคำนึงถึงอย่างน้อย ดังนี้
 - ทบทวนกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - ทบทวนนโยบายและมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
 - ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและให้จัดทำรายงานพร้อมข้อเสนอแนะ
 - มีมาตรการในการตรวจประเมินระบบสารสนเทศอย่างน้อย ดังนี้
 - กำหนดให้ผู้ตรวจสอบสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นต้องตรวจสอบได้แบบอ่านได้ อย่างเดียว
 - ในกรณีที่จำเป็นในการเข้าถึงข้อมูลในแบบอื่น ๆ ให้สร้างสำเนาสำหรับข้อมูลนั้น เพื่อให้ผู้ตรวจสอบใช้งาน รวมทั้งทำลายหรือลบโดยทันทีที่ตรวจสอบเสร็จ

เอกสารหมวดที่ 4

แนวปฏิบัติอื่น ๆ

ส่วน	เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1	การใช้งานคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล อุปกรณ์คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Use of Personal Computer , Notebook , and Computer Devices)	47
ส่วนที่ 2	การใช้งานอินเทอร์เน็ต (Internet Usage)	50
ส่วนที่ 3	สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)	52
ส่วนที่ 4	การใช้งาน e-mail (Use of e-mail)	54
ส่วนที่ 5	การสร้างความตระหนักในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ	55

หมวดที่ 4

แนวปฏิบัติอื่น ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การใช้งานระบบสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์เกิดความมั่นคงปลอดภัย
2. เพื่อป้องกันและลดการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นจากการใช้งานระบบสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่คาดคิด

ผู้รับผิดชอบ

1. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ผู้ใช้งาน

ขอบเขต

แนวปฏิบัติในหมวดนี้ครอบคลุมถึง พนักงาน และบุคคลภายนอกที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ สสวท.

ส่วนที่ 1

การใช้งานคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล อุปกรณ์คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Use of Personal Computer Notebook and Computer Devices)

1. แนวทางปฏิบัติในการใช้งานทั่วไป

- 1) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่อนุญาตให้ผู้ใช้ นำไปใช้งานเป็นสินทรัพย์ของ สสวท. ดังนั้น ผู้ใช้งานจะต้องใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อดำเนินงานก่อให้เกิดหน่วยงาน เท่านั้น
- 2) โปรแกรมที่ได้ถูกติดตั้งลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของ สสวท. ต้องเป็นโปรแกรมที่ทาง สสวท. ได้ซื้ออย่างถูกกฎหมาย ดังนั้นห้ามให้ผู้ใช้งานทำการคัดลอกโปรแกรมต่าง ๆ และนำไปติดตั้งบนคอมพิวเตอร์ส่วนตัว หรือแก้ไข หรือนำไปใช้โดยผิดกฎหมาย
- 3) ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งและแก้ไขเปลี่ยนแปลงโปรแกรมในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลของหน่วยงาน ก่อนได้รับอนุญาตจากฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานทำการติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใด ๆ เข้าไปในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ก่อนได้รับอนุญาต
- 5) การเคลื่อนย้ายหรือส่งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลตรวจสอบ จะต้องดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบระบบสารสนเทศนั้น
- 6) ก่อนการใช้งานสื่อบันทึกพกพาต่าง ๆ ต้องมีการตรวจสอบ เพื่อหา Virus โดยโปรแกรม Anti-Virus
- 7) ผู้ใช้งานมีหน้าที่และรับผิดชอบต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยของเครื่อง
- 8) ให้ผู้ใช้งานปฏิบัติตามแนวทางบริหารจัดการรหัสผ่าน ตามแนวปฏิบัติการใช้งานรหัสผ่าน อย่างปลอดภัย

2. การป้องกันจากโปรแกรมหรือชุดคำสั่งประสงค์ร้าย (Malware)

- 1) ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบหา Virus จากสื่อต่าง ๆ ก่อนนำมาใช้งาน ได้แก่ Flash drive และ Data Storage เป็นต้น
- 2) ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบ File ที่แนบมากับ e-mail หรือ File ที่ได้จากการ Download จากอินเทอร์เน็ตด้วยโปรแกรม Anti-Virus ก่อนนำมาใช้งาน

- 3) ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีชุดคำสั่งประสงค์ร้ายรวมอยู่ด้วย ซึ่งมีผลทำให้ข้อมูลบนคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ หรือชุดคำสั่งอื่น ๆ ได้รับความเสียหาย ถูกทำลาย แก้ไข
- 4) แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือปฏิบัติงานไม่ตรงกับคำสั่งที่กำหนดไว้ หากพบให้แจ้งกับฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทราบทันที

3. การสำรองและการกู้คืน

- 1) ผู้ใช้งานต้องรับผิดชอบในการสำรองข้อมูลจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไว้บนสื่อบันทึกอื่น ๆ ได้แก่ CD 1 DVD , External Harddisk
- 2) ผู้ใช้งานมีหน้าที่เก็บรักษาสื่อข้อมูลสำรอง (Backup Media) ไว้สถานที่ที่เหมาะสมไม่เสี่ยงต่อการ รั่วไหลของข้อมูล และทดสอบการกู้คืนข้อมูลที่สำรองไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. การขออนุญาตอุปกรณ์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่มีได้เป็นทรัพย์สินของ สสวท. เชื่อมต่อกับอุปกรณ์หรือระบบคอมพิวเตอร์ของ สสวท.

- 1) ให้ผู้ใช้งานหรือหน่วยงานที่ร้องขอดำเนินการกรอกแบบฟอร์มการลงทะเบียนนำอุปกรณ์หรือ ระบบคอมพิวเตอร์เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายของ สสวท. นำเสนอต่อผู้อำนวยการฝ่าย/สาขา/ โครงการ เพื่อพิจารณาในเบื้องต้น แล้วนำเสนอฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป
 - กรณีที่ขอเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายที่อยู่ในความดูแลของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบ
 - กรณีที่ขอเชื่อมต่อกับระบบที่ไม่ได้อยู่ในความดูแลของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ ผู้อำนวยการฝ่าย/สาขา/โครงการ ที่กำกับดูแลระบบเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบ
- 2) เมื่อผู้ใช้งานหรือหน่วยงานที่ร้องขอได้รับอนุญาตแล้ว ให้สามารถนำอุปกรณ์หรือระบบคอมพิวเตอร์มาเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายของ สสวท. ได้ โดยฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศจะ ประสานงานกับผู้ร้องขอ เพื่อทำการตั้งค่าระบบรวมถึงโปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อไป
- 3) เมื่อต้องการเปลี่ยนแปลงวิธีการ รูปแบบการเชื่อมต่อ หรือสิ่งอื่นใดที่ผิดไปจากที่ร้องขอไว้ ให้แจ้งฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศทราบก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งนี้ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเป็นผู้พิจารณาเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อ 1) เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจึงสามารถ ดำเนินการเปลี่ยนแปลงได้

ส่วนที่ 2
การใช้งานอินเทอร์เน็ต
(Internet Usage)

1. แนวปฏิบัติในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

- 1) ผู้ดูแลระบบเครือข่ายกำหนดเส้นทางการเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์กับอินเทอร์เน็ตที่ต้องเชื่อมต่อผ่านระบบรักษาความปลอดภัย ได้แก่ Proxy Firewall เป็นต้น
- 2) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพา ก่อนทำการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตต้องติดตั้งโปรแกรม Anti-Virus
- 3) ผู้ใช้งานต้องไม่ใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของ สสวท. เพื่อหาผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจส่วนตัวและเข้าสู่ Website ที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ Website ที่ขัดต่อศีลธรรม เป็นต้น
- 4) ผู้ใช้งานจะถูกกำหนดสิทธิในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 5) เพื่อประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายและความปลอดภัยทางข้อมูลของ สสวท. โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา
- 6) ห้ามผู้ใช้งานเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เป็นความลับของ สสวท. โดยไม่ได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 7) ผู้ใช้งานมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตก่อนนำข้อมูลไปใช้งาน
- 8) ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตต้องทำการ Login ด้วย Username และ Password ของตนเอง ก่อนการใช้งานทุกครั้ง และให้ทำการ Logout ทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดการใช้งาน เพื่อป้องกันการเข้าใช้งานโดยบุคคลอื่น ๆ
- 9) ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 อย่างเคร่งครัด

2. มาตรการป้องกันและรักษาความปลอดภัยจากการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

- 1) การขอเปิดใช้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ผ่านโทรศัพท์หมายเลขเอกชน หน่วยงานผู้ขอใช้จะต้องเสนอขออนุมัติจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ผ่านฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นต่อไป

- 2) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จะต้องไม่เชื่อมต่อกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของ สสวท. ที่เชื่อมต่อกับระบบ Intranet หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่มีข้อมูลข่าวสารของ สสวท. ที่เป็นชั้นความลับโดยเด็ดขาด

3. การจัดเก็บข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์

- 1) ผู้ดูแลระบบต้องจัดเก็บข้อมูลการจราจรคอมพิวเตอร์ โดยจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และตามประกาศกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเรื่อง “หลักเกณฑ์การเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ พ.ศ. 2550”
- 2) ผู้ดูแลระบบต้องนำข้อมูลการจราจรคอมพิวเตอร์ไปจัดเก็บไว้ในเครื่องมืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์แยกต่างหาก
- 3) ผู้ดูแลระบบต้องตั้งสัญญาณนาฬิกาของระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้ตรงตามเวลามาตรฐาน

ส่วนที่ 3

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

1. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ทั่วไป

- 1) สสวท. อนุญาตให้ใช้ระบบเครือข่ายเพื่อเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่ได้มีเนื้อหาที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม และหลักจรรยาบรรณของ สสวท.
- 2) หน่วยงานภายในของ สสวท. บุคลากร สามารถแสดงชื่อผู้ใช้งานในโลกออนไลน์เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรติดต่อสื่อสารระหว่างกัน แต่จะต้องแยกแยะว่าข้อความใดให้ชัดเจน ได้แก่ “ข่าวประชาสัมพันธ์” “ข้อคิดเห็น” “ความเห็นส่วนตัว” “การแลกเปลี่ยนข่าวสารส่วนตัว” เป็นต้น
- 3) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ประชาสัมพันธ์ในนามของหน่วยงาน ผู้เผยแพร่ต้องแสดงตำแหน่ง หน้าที่ ให้ชัดเจน เพื่อความน่าเชื่อถือ และเพื่อให้ผู้ติดตามสามารถใช้ดุลพินิจในการ ติดตามได้
- 4) ให้ระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ ภาษาที่ใช้ ที่อาจเป็นการดูหมิ่น หรือหมิ่นประมาทผู้อื่น ควรใช้ ภาษาที่ถูกต้อง มีความสุภาพ สร้างสรรค์
- 5) งดเว้นการใช้สื่อสังคมออนไลน์วิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เป็นข้อมูลภายในของ สสวท. หรืออาจส่งกระทบต่อ สสวท. ได้
- 6) การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องไม่รบกวนการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ

2. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในระดับองค์กร

- 1) การจัดทำสื่อสังคมออนไลน์ ควรจะคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้
 - วัตถุประสงค์ในการจัดทำ
 - แนวทางการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาและดำเนินการของ สสวท.
- 2) การใช้ชื่อหรือตราสัญลักษณ์ของ สสวท. เพื่อเปิดบัญชีผู้ใช้งานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือสื่อสารกัน ภายในองค์กร จะต้องผ่านการรับทราบและเห็นชอบจาก CIO และต้องคำนึงถึงหลักการใช้อินเทอร์เน็ต ทั่วไปข้างต้น
- 3) การนำเสนอข่าวโดยใช้อินเทอร์เน็ตขององค์กร ควรมีหลักในการอ้างอิงถึงองค์กร ดังต่อไปนี้
 - ชื่อองค์กรที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
 - รายละเอียด สัญลักษณ์ หรือชื่อย่อ ที่แสดงถึงองค์กร

- มาตรการทางเทคนิคที่ยืนยันถึงการมีตัวตนขององค์กร
- ชื่อตัวแทนองค์กรที่นำเสนอข่าวสาร (ถ้ามี)

- 4) ในกรณีที่มีบัญชีผู้ใช้งานของ สสวท. ควรมีการตั้งค่า privacy เพื่อป้องกันมิให้บุคคลอื่นทำ การ Post ข้อความ หรือ เข้าถึงข้อมูลที่มีความสำคัญหรือเป็นความลับ ซึ่งห้ามเปิดเผยโดย อันชาติ โดยมีการกำหนดให้อยู่ในวงจำกัดเท่านั้น และควรระวังในการ Post ข้อความเฉพาะ กลุ่มหรือส่วนบุคคลไม่ต้องการให้เผยแพร่สู่สาธารณชนรับรู้
- 5) การนำเสนอข้อมูลข่าวสารขององค์กรผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ ควรเป็นไปตาม จริยธรรม หลักเกณฑ์ และไม่สร้างความเกลียดชัง จนนำไปสู่ความขัดแย้งขึ้นในสังคม
- 6) สสวท. ต้องให้ความเคารพและยอมรับข่าวสาร หรือภาพข่าวที่ผลิตโดยบุคคลอื่นผ่าน สื่อสังคมออนไลน์ การคัดลอกข้อมูล ได้แก่ ข้อความ รูปภาพ เป็นต้น พึงได้รับอนุญาต จากเจ้าของนั้น ๆ ตามแต่กรณี และต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของสื่อเหล่านั้นโดยรับรู้ถึง สิทธิ หรือ ลิขสิทธิ์ขององค์กรหรือบุคคลผู้เป็นผู้รับผิดชอบข้อมูลดังกล่าว
- 7) ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับทุกระดับชั้นขององค์กรมาเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคม ออนไลน์ทุกประเภท

ส่วนที่ 4

การใช้งาน e-mail (Use of e-mail)

1. แนวทางปฏิบัติในการส่ง e-mail

- 1) ผู้ดูแลระบบ e-mail ต้องกำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบ e-mail ของ สสวท. ให้เหมาะสมกับการเข้าใช้บริการของผู้ใช้งานรวมทั้งทบทวนสิทธิการเข้าใช้งานอยู่เสมอ ได้แก่ การเปลี่ยน ตำแหน่ง เปลี่ยนต้นสังกัด ลาออก เกษียณอายุ
- 2) ผู้ดูแลระบบ e-mail ต้องกำหนดสิทธิบัญชีรายชื่อผู้ใช้งานใหม่และรหัสผ่านสำหรับการใช้งานครั้งแรก เพื่อใช้ในการตรวจสอบตัวตนจริงของผู้ใช้งานระบบ e-mail
- 3) ผู้ใช้งานต้องกำหนดรหัสผ่านที่ดี (Good Password) ตามแนวปฏิบัติการใช้งานรหัสผ่าน อย่างปลอดภัย
- 4) ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบเนื้อหาก่อนทำการส่ง e-mail ได้แก่ e-mail ของผู้รับ เนื้อหาในจดหมาย เป็นต้น
- 5) ผู้ใช้งานต้องใช้ e-mail เพื่อใช้ติดต่อกับงานของ สสวท. เท่านั้น
- 6) ผู้ใช้งานต้องลบ e-mail ที่ไม่ต้องการออกจากระบบเพื่อลดปริมาณการใช้เนื้อที่ของระบบ e-mail
- 7) ผู้ใช้งานต้องทำการตรวจสอบ File ที่แนบมากับ e-mail ก่อนทำการเปิดใช้งานเพื่อตรวจสอบข้อมูล โดยใช้โปรแกรม Anti-Virus เป็นการป้องกันในการเปิด File จำพวก Executable ได้แก่ .exe .pif .bat .cmd .com เป็นต้น
- 8) หลังจากการใช้งาน e-mail เสร็จสิ้น ผู้ใช้งานต้องทำการ Logout ทุกครั้ง เพื่อเป็นการป้องกันบุคคลอื่นเข้าใช้งาน e-mail

ส่วนที่ 5

การสร้างความตระหนักในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

1. การสร้างความตระหนัก การให้ความรู้ และการอบรมด้านความมั่นคงปลอดภัยให้แก่พนักงาน
 - 1) จัดฝึกอบรมแนวปฏิบัติตามนโยบายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยการจัดการอบรมโดยใช้วิธีการเสริมเนื้อหาแนวปฏิบัติตามนโยบายเข้ากับหลักสูตรอบรมต่าง ๆ ตามแผนการอบรมพนักงานของ สสวท.
 - 2) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ในการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในลักษณะเกร็ดความรู้ หรือข้อระวังในรูปแบบที่สามารถเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติได้ง่าย
 - 3) ระดมการมีส่วนร่วมและนำไปสู่การปฏิบัติด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสำรวจความต้องการของผู้ใช้งาน

เอกสารหมวดที่ 5

บททั่วไป

ส่วน	เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1	แนวปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อขัดแย้ง	58

หมวดที่ 5

บททั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดผู้วินิจฉัยชี้ขาด เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อขัดแย้งในการปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ

ส่วนที่ 1

แนวปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อขัดแย้ง

1. เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อขัดแย้งในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้ให้ผู้อำนวยการวินิจฉัยชี้ขาด
2. ให้ถือคำวินิจฉัยชี้ขาดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

(รองศาสตราจารย์ธีระเดช เจียรสุขสกุล)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี